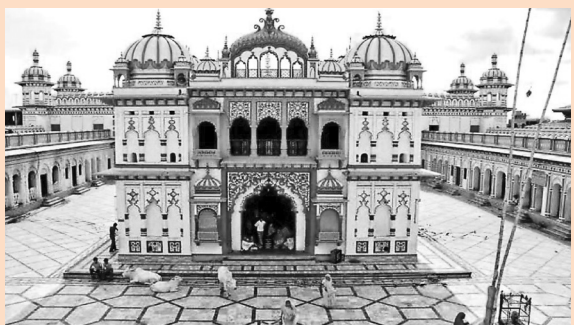

अन्यत्र गरेको पापबाट जनकपुरधाममा मुक्ति पाउन सकिन्छ । जनकपुरधाममा गरेको पापबाट मुक्ति पाउने स्थान अन्यत्र छैन ॥

सम्पादकीय

वाम एकताको आवश्यकता र आत्मसमीक्षाको सवाल

नेपालको वामपन्थी राजनीति फेरि एकपटक एकता, सहकार्य र आत्मसमीक्षाको बहसमा प्रवेश गरेको छ । पुष्पलाल स्मृति दिवसको अवसरमा आयोजित विचार गोष्ठीमा नेपाली कम्युनिष्ट पार्टीका सहसंयोजक तथा पूर्वप्रधानमन्त्री माधवकुमार नेपालसहित विभिन्न वामपन्थी नेता तथा बुद्धिजीवीहरूले कम्युनिष्ट शक्तिबीच मजबुत एकताको आवश्यकता औल्याउनु यसै सन्दर्भमा अर्थपूर्ण छ । तर वाम एकताको चर्चा आफैँमा भने नयाँ होइन । पटक-पटक विभाजन, पुनःएकता र सत्ता-केन्द्रित संघर्षको चक्रबाट गुज्रिएको नेपाली कम्युनिष्ट आन्दोलनका लागि अब प्रश्न केवल 'एकता गर्ने कि नगर्ने' भन्ने होइन, कस्तो उद्देश्य, कस्तो राजनीतिक संस्कार र कस्तो कार्यक्रमका आधारमा एकता गर्ने? भन्ने हो । नेपालमा कम्युनिष्ट शक्तिले लोकतान्त्रिक परिवर्तन, सामाजिक न्याय, समावेशिता र जनजीविकाका सवालमा महत्त्वपूर्ण योगदान गरेको इतिहास छ । तर सत्तामा पुगेपछि जनअपेक्षाअनुसार काम गर्न नसक्नु, आन्तरिक लोकतन्त्र कमजोर हुनु, नेतृत्वमा व्यक्तिवाद हावी हुनु, गुटबन्दी तथा नातावाद-कृपावाद बढ्नु र पार्टीलाई जनतासँग जोड्नेभन्दा सत्ता प्राप्तिको साधन बनाउने प्रवृत्तिले वाम आन्दोलनको विश्वसनीयतामा प्रश्न उठाएको छ । यसर्थ पनि वाम एकताको आवश्यकता छ भन्दैमा विगतका कमजोरीलाई ढाकछोप गरेर अघि बढ्नु उचित हुँदैन । तत्कालीन नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा) ले भन्डे दुई तिहाइको जनमत प्राप्त गरेपछि पनि सरकार र पार्टी सञ्चालनमा देखिएको विवाद तथा अन्ततः भएको विभाजन नेपाली वाम आन्दोलनका लागि गम्भीर पाठ हो । त्यो अनुभवबाट शिक्षा नलिई पुनः अंकगणितीय एकताको प्रयास मात्र गरियो भने इतिहास दोहोरिन सक्छ । वामपन्थी शक्तिहरूबीच एकता हुनुपर्छ भन्ने धारणा स्वाभाविक रूपमा सकारात्मक छ। तर एकताको आधार पद, शक्ति र चुनावी लाभ हुनु हुँदैन । जनताको जीवन्तमा परिवर्तन ल्याउने साझा कार्यक्रम, लोकतान्त्रिक मूल्यप्रतिको प्रतिबद्धता, सामाजिक न्याय, सुशासन, आर्थिक रूपान्तरण र राष्ट्रिय हितजस्ता विषयमा न्यूनतम साझा दृष्टिकोण निर्माण गर्न सके मात्र यस्तो एकता दिगो बन्न सक्छ। त्यसैले चरणबद्ध सहकार्य, समन्वय र साझा कार्यक्रम निर्माण गर्दै एकताको प्रक्रिया अघि बढाउने विचार व्यावहारिक देखिन्छ। त्यसैगरी, वामपन्थी दलहरूले आफ्ना राजनीतिक दावी र व्यवहारबीचको दूरी घटाउनुपर्छ। सुकुम्बासी, मजदुर, किसान, विद्यार्थी, ज्येष्ठ नागरिक, महिला तथा सीमान्तकृत समुदायका पक्षमा आफूले गरेका कामको दावी गर्नु सकारात्मक भए पनि जनताले त्यसको मूल्यांकन वास्तविक परिणामका आधारमा गर्छन् । विगतका उपलब्धिको प्रचार मात्र पर्याप्त हुँदैन । वर्तमानका कमजोरी स्वीकार गर्ने र सुधारको ठोस प्रतिबद्धता देखाउने राजनीतिक इमानदारी पनि आवश्यक हुन्छ । वामपन्थी राजनीतिले जनताको दैनिक समस्या–रोजगारी, शिक्षा, स्वास्थ्य, महँगी, कृषि, आवास, सामाजिक सुरक्षा तथा अवसरको समानता–लाई केन्द्रमा राख्न सकेन भने केवल सत्ता र संगठनको समीकरणमा सीमित एकताले जनतालाई आकर्षित गर्न सक्दैन । वाम आन्दोलनको पुनर्जागरण नराबाट होइन, जनताको जीवनमा देखिने परिवर्तनबाट हुनुपर्छ । अन्ततः नेपाली वामपन्थी आन्दोलनका लागि आजको सबैभन्दा ठूलो आवश्यकता केवल पार्टी एकता भन्दा पनि राजनीतिक संस्कारको रूपान्तरण आवश्यक छ । व्यक्तिपूजा, गुटवाद, अवसरवाद र सत्ता-केन्द्रित राजनीति त्यामेर संस्थागत निर्णय, आन्तरिक लोकतन्त्र, पारदर्शिता र जनउत्तरदायित्व स्थापित गर्न सके मात्र वाम एकताको अर्थ हुन्छ । पुष्पलालले परिकल्पना गरेको कम्युनिष्ट आन्दोलन जनताको मुक्ति, सामाजिक न्याय र लोकतान्त्रिक परिवर्तनसँग जोडिएको थियो। आजका वामपन्थी दलहरूले त्यही मूल प्रश्नतर्फ फर्किन आवश्यक छ । जनताको विश्वास पुनः जित्ने हो भने विगतका उपलब्धिको स्मरणसँगै विगतका असफलताको निर्मम समीक्षा गर्नुपर्छ । त्यसपछि मात्र साझा विचार, साझा कार्यक्रम र साझा राजनीतिक संस्कारका आधारमा एकताको यात्रा अघि बढाउन सकिन्छ ।

● राजेश खा

चीनको तिब्बततर्फ नदी थुनिए बनेको ताल फुट्दा रसुवाको भोटेकोशी हुँदै त्रिशूली र नारायणी नदी तटीय क्षेत्रसम्म बुधबार आएको विघ्नशकारी बाढीको दृष्यहरूले मनलाई आर्तकित बनाएको छ । घटनास्थलबाट सयौं किलोमिटर टाढा रहेपनि बाढीका भिडियोहरूले विनाशकारी बाढीको चपेटमा परेका ब्यक्तिहरूको भोगाई कल्पना समेत गर्दा आश्चरिसिद्ध हुनपुग्छ । अंग्रेजी सिनेमाहरूमा फिक्सन गरेर देखाइने गरिएको यस्ता विनासकारी बाढीका दृष्य रसुवामा भने प्रत्यक्ष देखियो ।

बुधबार बिहान भोटेकोशी, त्रिशूली र नारायणी नदीमा आएको विनाशकारी बाढीले रसुवा, नुवाकोट, गोरखा, धादिङ, चितवन लगायतका जिल्लाका हजारौ परिवार प्रभावित भएको छ । बाढीको कारण हजारौ ब्यक्ति सम्पर्कीविहिन बनेका छन् । बाढीको ताण्डवमा परि ज्यान गुमाउनेको संख्या प्रत्येक घण्टा बढ्दो छ ।

बाढी आउँदै गरेको भनी समयमै सूचना पाएको भए त्यति धेरै ज्यान जाने थिएन । बाढी आउनु पूर्व नै सूचना पाएपछि त्यसले जनधन जोगाउन मदत पुग्छ । समयमै

● मेघनाथ दकाल

यही १० भदौको बिहान तिब्बततर्फबाट भोटेकोसीहुँदै त्रिशूलीमा आएको असाधारण बाढीले केही घण्टामै नेपालको एउटा महत्त्वपूर्ण नदी कोरिडोरको स्वरूप बदलिदिएको छ । वर्षौं लगाएर बनेका बस्ती, सडक, पुल, विद्युत् आयोजना, प्रसारण संरचना, बजार र मानिसका जीवनभर लगाएर बनाएको सम्पति केही मिनेटमै बाढीको भेलामा परे । कतिपय ठाउँको भू-स्वरूप नै बदलिएको छ । यस विपतिले फेरि सम्भाव्येको छ । हिमाली र पहाडी भूगोलमा विकास गर्नु र जोखिमलाई बुझेर विकास गर्नु एउटै कुरा होइन ।

घटनापछिका विवरण निरन्तर परिवर्तन भइरहेका छन् । ठूलो संख्यामा मानिसले ज्यान गुमाएका छन्, सयौं घाइते भएका छन् भने सुरक्षाकर्मी, जलविद्युत् आयोजनाका कामदार, स्थानीयवासी, यात्रु तथा अन्य नागरिक अभै सम्पर्कीविहीन रहेका विवरण आइरहेका छन् । उद्धार कार्य जारी रहेकाले मानवीय क्षतिको अन्तिम तथ्यांक आउन अभै समय लाग्नेछ । यस्तो अवस्थामा खोज, उद्धार, उपचार र आधिकारिक सूचनालाई प्राथमिकता दिनु उचित हुन्छ ।

भौतिक क्षतिको प्रारम्भिक तस्वीर पनि असाधारण छ । सञ्चालनमा रहेका तथा निर्माणाधीन गरी सयौं मेगावाट क्षमताका जलविद्युत् आयोजना प्रभावित भएका छन् । विद्युत् उत्पादन केन्द्र, सबस्टेसन, प्रसारण संरचना, पहुँचमार्ग तथा अन्य सहायक पूर्वाधारमा विभिन्न स्तरको क्षति पुगेको छ । तर प्रभावित हुनु, उत्पादन बन्द हुनु र पूर्ण रूपमा नष्ट हुनु एउटै कुरा होइन । वास्तविक प्राविधिक तथा आर्थिक क्षति विस्तृत स्थलगत अध्ययनपछि मात्र यकिन गर्न सकिन्छ ।

सडक र पुलतर्फ पनि ठूलो क्षति देखिएको छ । प्रारम्भिक विवरणले दर्जनी पुल र पचासौं किलोमिटर सडक प्रभावित भएको देखाउँछ । राजमार्ग, स्थानीय सडक, व्यापारिक नाका, पर्यटन मार्ग र बस्ती जोड्ने संरचना बगेका वा क्षतिग्रस्त भएका छन् । यसको प्रत्यक्ष प्रभाव यातायातमा मात्र होइन, व्यापार, पर्यटन, ऊर्जा, स्थानीय अर्थतन्त्र र दैनिक जीवनमा समेत पर्नेछ । क्षतिको रकम खर्चौं हुँदै अभ्र ठूलो आकार लिन सक्ने प्रारम्भिक अनुमान भइरहे पनि अहिले हाम्रो पहिलो जिम्मेवारी क्षतिको अंक जोड्नु होइन, बाँच्न सक्ने मानिसलाई बचाउनु हो ।

तिपतिको बेला देश एक ठाउँ हुनुपर्छ

यस्तो समयमा सरकार, प्रतिपक्ष, राजनीतिक दल, सुरक्षा निकाय, स्थानीय तह, निजीक्षेत्र, नागरिक समाज, प्राविधिक समुदाय र सर्वसाधारणको पहिलो उद्देश्य एउटै हुनुपर्छ- खोज, उद्धार, उपचार र राहत । अहिलेको घडीमा राजनीतिक लाभ-हानिभन्दा जीवनको मूल्य ठूलो हुनुपर्छ । कमजोरी भए प्रमाणसहित औल्याउने, तर उद्धारमा अरोरोध होइन सहयोग गर्ने; अपुष्ट सूचना होइन आधिकारिक सूचना फैलाउने; राहतलाई प्रचारको साधन होइन, पीडितको अधिकारका रूपमा बुझ्ने संस्कार आवश्यक छ ।

विपत्तिपछिका सुरुका दिनमा सही सूचना आफैँमा ठूलो राहत हो । मृतक, बेपत्ता, घाइते, अवरुद्ध सडक, सुरक्षित मार्ग, उपचार केन्द्र र राहत वितरणबारे फरक-फरक निकायबाट फरक सूचना आउँदा पीडित परिवार र सर्वसाधारणमा अन्गोल बढ्छ । त्यसैले सुरक्षा निकाय, स्थानीय तह, अस्पताल, सडक, विद्युत् तथा सञ्चार निकायका सूचनालाई एउटै आधिकारिक

प्रणालीबाट नियमित रूपमा सार्वजनिक गर्ने अभ्यास विकास गर्नुपर्छ ।

आज हेलिकोप्टर, डाक्टर, औषधि, खानेपानी, खाद्यान्न, अस्थायी आश्रय र सञ्चार चाहिन्छ । केही दिनपछि सडक, विद्युत्, खानेपानी र सञ्चारको अस्थायी पुनःस्थापना आवश्यक हुन्छ । त्यसपछि स्थायी पुनर्निर्माण सुरु हुन्छ । यी तीन चरण –उद्धार, पुनःस्थापना र पुनर्निर्माण– लाई अलग योजना, जिम्मेवारी र स्रोतसहित अघि बढाउनुपर्छ । यो कुनै एउटा मन्त्रालय वा निकायको समस्या होइन; राष्ट्रको साझा चुनौती हो ।

२०७२ को भूकम्पले सिकाएको पाठ नबिसौं

नेपालले यस्तै काँठन घडी २०७२ सालमा पनि भोगेको थियो । गोरखा भूकम्पले भण्डै नौ हजार मानिसको ज्यान लियो, लाखौं घर र हजारौं सार्वजनिक संरचनामा क्षति पुर्‍यायो । तर, त्यसपछिको पुनर्निर्माणले हामीलाई एउटा महत्त्वपूर्ण पाठ सिकायो- पुनर्निर्माण भनेको भत्किएको संरचना उही स्वरूपमा फेरि बनाउनु मात्र होइन ।

राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरण स्थापना भयो । घरधुरीको अभिलेख तयार गरियो । सुरक्षित

निर्माणका प्राविधिक मापदण्ड बनाइए । अनुदानलाई निर्माणको गुणस्तर र प्राविधिक निरीक्षणसँग जोडियो । लाखौं घर भूकम्पप्रतिरोधी मापदण्डमा पुनर्निर्माण भए । विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, सम्पदा र सार्वजनिक भवन पुनःनिर्माण भए ।

अर्थात् विपत्तिलाई केवल क्षति पूर्ति गर्ने घटनाका रूपमा होइन, पुरानो कमजोरी सुधार्ने अवसरका रूपमा पनि हेरियो ।

२०७२ सालको अर्को सन्देश पनि महत्त्वपूर्ण छ । संकटका बेला देशले राजनीतिक र सामाजिक परिपक्वता देखाउन सक्छ । विपत्तिको गहिरो पीडाबीच पनि राष्ट्रिय महत्त्वका काम अघि बढेका थिए । आज पनि त्यही परिपक्वता चाहिएको छ । आरोप-प्रत्यारोपभन्दा माथि उठेर राहत र पुनर्निर्माणमा न्यूनतम राष्ट्रिय सहर्मात आवश्यक छ ।

बगेको ठाउँमा उस्तै संरचना फेरि नबनाऔं

भोटेकोशी-त्रिशूली कोरिडोरको पुनर्निर्माण गर्दा सबैभन्दा ठूलो गल्ती हुनेछ- जहाँ जे बगेको छ, त्यहाँ उस्तै संरचना फेरि बनाउनु । यो बाढीले नदीको वास्तविक जोखिम क्षेत्र प्रत्यक्ष देखाइदिएको छ । अब बाढीले छोएका क्षेत्रलाई नयाँ वैज्ञानिक जोखिम नक्साको आधार बनाउनुपर्छ ।

बस्ती कहाँ राख्ने, विद्यालय र अस्पताल कुन उचाइमा बनाउने, सबस्टेसन कहाँ राख्ने, जलविद्युत् आयोजनाका महत्त्वपूर्ण उपकरण कति सुरक्षित तहमा राख्ने र नदीबाट कति दूरी कायम गर्ने भन्ने निर्णय पुरानो अनुभव र नक्साले मात्र होइन, नयाँ

जोखिम विश्लेषणले निर्धारण गर्नुपर्छ । पुलको डिजाइन गर्दा विगतको सामान्य ‘डिजाइन फ्लड’ मात्र पर्याप्त नहुन सक्छ । हिमपहिरो, ठूलो पहिरो, ढुंगा, रूख तथा मलबासहित आउने आकस्मिक अत्यधिक बहावलाई समेत गणनामा राख्नुपर्छ । पुलको उचाइ, स्पान, पियरको स्थान र नदीको सम्भावित मार्ग परिवर्तनजस्ता विषयलाई नयाँ दृष्टिले हेर्नुपर्छ ।

जलविद्युत् आयोजनामा पनि बाँध र विद्युत् गृहको सुरक्षा मात्र पर्याप्त हुँदैन । पहुँचमार्ग, सुरुङ प्रवेशद्वार, स्विचयार्ड, सबस्टेसन, सञ्चार प्रणाली, प्रसारण लाइन तथा कर्मचारी आवाससम्मको बहु-विपद् जोखिम परीक्षण गर्नुपर्छ । आयोजना बनाउँदा बाढी, पहिरो, हिमताल, भूकम्प र जलवायु परिवर्तनका जोखिमलाई अलग-अलग होइन, एकीकृत रूपमा मूल्यांकन गर्ने अभ्यास आवश्यक छ ।

भूमि उपयोग नीतिमा पनि अब कठोर हुनैपर्छ । नदीको पुरानो बहाव क्षेत्र, बगर, पहिरो जोखिम वा सम्भावित ढुबान क्षेत्रमा बजार, होटल, आवास, विद्यालय र महत्त्वपूर्ण पूर्वाधार निर्माण गर्दै जाने अनि विपत्ति आएपछि पुनः त्यही ठाउँमा लगानी गर्ने चक्र तोड्नुपर्छ । विपद् व्यवस्थापन भनेको दुर्घटना

पहिले तीव्र क्षति मूल्यांकन गरौं । त्यसपछि विस्तृत ‘पोस्ट डिजास्टर निड्स एसेसमेन्ट’ तयार गरौं । कुन क्षेत्रमा कति क्षति भयो, कुन संरचना मर्मत गर्ने, कुन पुनर्निर्माण गर्ने, कुन स्थानान्तरण गर्ने र कति स्रोत चाहिन्छ भन्ने परियोजनागत योजना बनाऔं । त्यसपछि मात्र स्पष्ट रूपमा भन्न सकिन्छ, यो सहयोग सुरक्षित पुलका लागि, यो विद्युत् तथा प्रसारण संरचनाका लागि, यो बस्ती स्थानान्तरणका लागि र यो सीमापार पूर्वसूचना प्रणालीका लागि ।

सहयोगको प्रत्येक रूपैयौं कहाँबाट आयो, कहाँ खर्च भयो र काम कति सम्पन्न भयो भन्ने सार्वजनिक डिजिटल प्रणाली पनि सुर्ख्देखि नै बनाउनुपर्छ । पारदर्शिताले नागरिकको विश्वास बढाउँछ र अन्तराष्ट्रिय सहयोगलाई पनि प्रभावकारी बनाउँछ ।

तिपतिलाई मोड बिन्दु बनाऔं

भोटेकोसीको यो बाढी ठूलो राष्ट्रिय शोक हो । पीडित परिवारका लागि यो कुनै संख्या वा तथ्यांक होइन, जीवनभर निको नहुने घाउ हो । हामी गुमेका जीवन फर्काउन सक्दैनौं । बगेका स्मृति र सपना पनि पूर्ण रूपमा फर्काउन सक्दैनौं । तर, आजको पीडाबाट भोलिको सुरक्षित नेपाल बनाउने निर्णय गर्न सक्औं ।

२०७२ सालको भूकम्पपछि भूकम्पप्रतिरोधी निर्माण राष्ट्रिय बहसको विषय बन्यो । अब भोटेकोसीपछि बहु-विपद्प्रतिरोधी पूर्वाधार, नदी कोरिडोर सुरक्षा, सुरक्षित भूमि उपयोग, सीमापार पूर्वसूचना, प्रणालीगत ऊर्जा सुरक्षा र जलवायु जोखिम अनुकूल विकासलाई राष्ट्रिय मापदण्ड बनाउने बेला आएको छ ।

यो विपत्तिलाई केवल एउटा बाढीका रूपमा नहेरौं । हिमाली क्षेत्रको विकास मोडल, नदी कोरिडोरको प्रयोग, ठूला पूर्वाधारको डिजाइन, बस्ती विस्तार र हाम्रो पूर्वतयारीमाथि पुनर्विचार गर्ने गम्भीर चेतावनीका रूपमा लिऔं । हाम्रो संकल्प स्पष्ट हुनुपर्छ- बगेको ठाउँमा जस्ताको त्यस्तै फेरि बनाउने होइन; जहाँ सुरक्षित हुन्छ त्यहाँ, भविष्यको अझ ठूलो विपत्ति सहन सक्ने गरी बनाउने । शोकलाई राष्ट्रिय एकतामा, प्राविधिक ज्ञानलाई सुरक्षित संरचनामा, अन्तर्राष्ट्रिय सहयोगलाई दीर्घकालीन प्रणालीमा र आजको विनाशलाई भोलिको सुरक्षित नेपालको आधारमा बदल्न सक्औं भने भोटेकोसीको यो विपत्ति केवल विनाशको इतिहास भएर रहने छैन । यसले नेपालमा विपद्प्रतिरोधी विकासको नयाँ अध्याय सुरु गर्न सक्छ । यो लेख शिलापत्रडकटमबाट साभार गरिएको छ ।

तर, कारण जे भए पनि एउटा तथ्य स्पष्ट छ । भोटेकोसी नेपालको सीमाभित्रबाट मात्र सुरु हुने नदी होइन । माथिल्लो जलाधार र जोखिम सीमापार छ भने पूर्वसूचना प्रणाली पनि सीमापार हुनुपर्छ ।

तिब्बततर्फका हिमताल, हिमनदी, हिमपहिरो, ठूलो पहिरो, नदी थुनिएको अवस्था र असामान्य

रसुवा बाढीको त्रासदी र पूर्व सूचना प्रणाली

सूचना नपाएकै कारण पाँच बर्ष अघि मेलम्चीले पनि यस्तै खाले पीडा ब्यहोर्नु परेको थियो । रसुवामा माईकिङ्ग त गरिएको थियो तर यस अघि पनि माईकिङ्ग गरिएको भनी स्थानीयहरूले खासै ध्यान नदिएको बताइन्छ ।

पूर्व सूचना प्रणालीले प्रकोपबाट उत्पन्न हुने जोखिम बारे ज्ञान संकलन र विश्लेषण गर्नुका साथै धनजनको क्षति हुनबाट समेत जोगाउने गरेको विज्ञहरूको कथन छ । प्रभावकारी पूर्वसूचना प्रणाली (अर्ली वार्निङ सिस्टम) प्रभावकारी र सबैमा पहुँचयोग्य बनाउनु नै क्षति न्यूनीकरणको मुख्य उपाय हो । नेपालले पनि सन् २०२७ सम्ममा ‘सबैका लागि पूर्वसूचना’ पुर्‍याउने लक्ष्य राखेको छ ।

मर्सि कोर्सका जल तथा मौसम विज्ञानका जानकार जगादिश डोटेलका अनुसार, अत्याधुनिक राडार र मौसम स्टेशनहरूको माध्यमबाट दिइने सटीक जानकारीले कृषकदेखि सर्वसाधारणसम्मलाई सुरक्षित रहन मद्दत पुग्नेछ । अत्याधुनिक प्रविधिको प्रयोग, स्याटेलाइट डाटाको निरन्तर अनुगमन तथा विश्लेशण, मौसम अनुगमन केन्द्रहरूको विस्तार, निरन्तर अन्तरदेशिय जल तथा मौसमका तथ्यांक आदान प्रदान र पुर्व सूचना प्रणालीलाई सरलिकृत र विश्वसनीय बनाउनु नै यस्ता जलवायु जन्य प्रकोप तथा विपतको क्षति न्युनिकरण गर्ने उपायहरु हुन् ।

नेपालको पर्वतीय क्षेत्र जोखिमपूर्ण अवस्थामा रहेको भन्ने कुरा यस अघि भएका धेरै अध्ययन प्रतिवेदनहरूले पनि बताएको छ । अन्तर्राष्ट्रिय एकीकृत पर्वतीय विकास केन्द्र (ईसिमोड)को अध्ययनले नेपाललाई जोखिममा पर्ने हिमतालहरूको पहिचान गरेको छ । २७ वटा त्यस्ता

हिमताललाई ‘पोटेन्सियल्ली डेन्जरस स्लेसिय’ भनेर वर्गीकरण गरेको छ । विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरूले गरेको अध्ययनले हाम्रो जस्तो पर्वतीय मुलुक जलवायु परिवर्तनको जोखिममा छ भन्ने निष्कर्ष निकालेका छन् । जलवायु परिवर्तनको दृष्टिकोणले चौथो स्थानमा रहनु भनेको हाम्रो मुलुक नेपाल सर्वोच्च जोखिम रहनु हो ।

हाम्रो मुलुकको पर्वतीय क्षेत्रको जोखिमपूर्ण अवस्थाका बारेमा यसअघि सचेत नगराइएको भने होइन । ईसिमोडले गत चैत्र ६ गते हिमनदी दिवसको अवसरमा प्रकाशित गरेको ‘सन् १९९० देखि २०२० सम्म हिन्दुकुश हिमालय क्षेत्रका हिमनदीको परिवर्तनशील गतिशीलता’ र ‘हिन्दुकुश हिमालय हिमनदी परिदृश्य २०२६: हिमाली हिमनदी अनुगमनको ५० वर्षका अन्तर्दृष्टि’ नामक प्रतिवेदनहरूमा पनि पर्वतीय क्षेत्रमा रहेको जोखिम र त्यसले पार्ने प्रभावको बारेमा उल्लेख रहेको छ ।

यो कुनै टाढाको समस्या होइन, यो त हरेक गर्मी र मनसुमामा नयाँ विपद्का रूपमा प्रकट भइरहेको वास्तविक संकेत हो । यस शताब्दीमा हिउँ पार्लने दर दोब्बर हुनुले हामी सबैलाई स्तब्ध बनाउँदै आवश्यक कार्यका लागि प्रेरित गर्नुपर्छ,’ इसिमोडका महानिर्देशक पेमा ग्याम्सोले भनेका थिए, “हिन्दुकुश हिमालय अहिले एउटा दोबाटोमा छ । पानीको अनिश्चिततादेखि विनाशकारी बाढीसम्मका तीव्र रूपमा बढ्दो प्रभावहरूले हामी हिउँमण्डलका लागि निर्णायक दशकमा छौं भन्ने स्पष्ट पारेको छ । हामीले अहिले नै अनुगमन बढाउन र अनुकूलनमा लगानी गर्नुपर्छ । यी ‘ब्लाइन्ड स्पट’ (जानकारीविहीन क्षेत्र)बाट सुरु हुने अनपेक्षित घटना रहन, यो हाम्रो नयाँ यथार्थ हो ।”

हिमनदी दिवसको अवसरमा आयोजित कार्यक्रममा

“हामी एक अधुरो नक्साको सहयोगमा तीव्र रूपमा परिवर्तन भइरहेको भावित्वतर्फ अघि बढ्न खोज्दैछौं,’ इसिमोडका हिउँमण्डल विशेषज्ञ तथा प्रतिवेदनका लेखकमध्येका एक मोहम्मद फारुक आजमले भनेका थिए, “हिमालयको ठूलो हिस्सा अभै पनि अनुगमनको पहुँच बाहिर छ । अनुगमन संयन्त्र विस्तार र पद्धतिमा एकरूपता नल्याई जलप्रवाह र हिउँमण्डलमा आएको तीव्र परिवर्तन पत्ता लगाउन कठिन हुन्छ ।” जलवायु संकटबारे अध्ययनमा कम्तीमा पाँच दशक बिताएका बेलायती वैज्ञानिक बिल म्याकगायरका अनुसार स्याटलाइटहरूको मापन अनुसार पृथ्वी ताले दर ०.५ डिग्री प्रति दशक छ । अमेरिकी भौगर्भिक अध्ययन संस्था युएसर्जिएसका अनुसार रसुवामा भएको घटनाको कारण “स्लेसियल कोल्याप्स” थियो । अर्थात् हिमनदीको एउटा ठूलो हिस्सा भास्सिएर तल बजारिँदा त्यसले ४.४ रेक्टर स्केलको कम्पन सिर्जना गरेको थियो । सोही भूकम्पका कारण हिमताल विस्फोट भएको हुन सक्ने भन्ने समाचारहरू आएका थिए ।

जलवायुजन्य संकटकका कारण नेपालले बर्षेनि औसत करिब २९ अर्ब नेपाली रुपैयाँ बराबरको आर्थिक क्षति बेहोर्दै आएको छ । जलवायुजन्य संकटबाट धनजन जोगाउनका लागि पूर्व सूचना प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाइनुपर्ने विज्ञहरूको कथन छ । प्रकोपको निरन्तर र प्रभावकारी अनुगमन प्रणालीको विस्तार र जोखिम बारे समयमै समुदाय स्तरसम्म सूचना प्रवाह गर्ने प्रणालीमा जोड दिनुपर्ने अहिलेको आवश्यकता हो ।

जलस्रोत तथा जलवायु परिवर्तनको क्षेत्रका अनुसन्धानकर्ता डा. सन्तोष नेपालको इतिहासमा

जलप्रवाहको सूचना नेपालले वास्तविक समयमा प्राप्त गर्ने स्थायी संयन्त्र आवश्यक छ । यसका लागि दुई देशबीच सरकारी तहको नियमित डेटा साभेदारी, स्वचालित जलमापन केन्द्र र वैज्ञानिक समन्वय आवश्यक पर्छ ।

उपग्रह, स्वचालित जलमापन केन्द्र, मौसम तथा भूकम्पीय सूचना, स्थानीय साइन र मोबाइल चेतावनीलाई एउटै प्रणालीमा जोड्न सकिन्छ । माथिल्लो क्षेत्रमा असामान्य अवस्था देखिएको केही मिनेटमै टिमुर्, स्याफ्टबैसी, त्रिशूली हुँदै तल्लो तटीय क्षेत्रका नागरिकसम्म चेतावनी पुग्न सक्थे भने धेरै जीवन बचाउन सकिन्छ । सूचना मात्र भएर पनि पुर्दैन; सुरक्षित स्थानको पहिचान, निकासी मार्ग, नियमित अभ्यास र समुदायस्तरको तयारी उत्तिकै आवश्यक हुन्छ । पूर्वसूचना प्रविधि मात्र होइन, जीवन बचाउने पूर्वाधार हो ।

स्पष्ट योजना बनाएर मात्रै सहयोग मागौं

विपत्तिको आकार हेर्दा दीर्घकालीन पुनर्निर्माण सरकारको नियमित बजेटबाट मात्र सहज नहुन सक्छ । मित्रराष्ट्र, विष्व बैक, एसियाली विकास बैक, संयुक्त राष्ट्रसंघ तथा अन्य विकास साभेदारको सहयोग आवश्यक पर्न सक्छ । तर, संसारलाई केवल ‘हामीलाई सहयोग चाहियो’ भन्नुभन्दा पहिले हामीले आफ्नो आवश्यकता स्पष्ट गर्नुपर्छ ।

पहिले तीव्र क्षति मूल्यांकन गरौं । त्यसपछि विस्तृत ‘पोस्ट डिजास्टर निड्स एसेसमेन्ट’ तयार गरौं । कुन क्षेत्रमा कति क्षति भयो, कुन संरचना मर्मत गर्ने, कुन पुनर्निर्माण गर्ने, कुन स्थानान्तरण गर्ने र कति स्रोत चाहिन्छ भन्ने परियोजनागत योजना बनाऔं । त्यसपछि मात्र स्पष्ट रूपमा भन्न सकिन्छ, यो सहयोग सुरक्षित पुलका लागि, यो विद्युत् तथा प्रसारण संरचनाका लागि, यो बस्ती स्थानान्तरणका लागि र यो सीमापार पूर्वसूचना प्रणालीका लागि । सहयोगको प्रत्येक रूपैयौं कहाँबाट आयो, कहाँ खर्च भयो र काम कति सम्पन्न भयो भन्ने सार्वजनिक डिजिटल प्रणाली पनि सुर्ख्देखि नै बनाउनुपर्छ । पारदर्शिताले नागरिकको विश्वास बढाउँछ र अन्तराष्ट्रिय सहयोगलाई पनि प्रभावकारी बनाउँछ ।

तिपतिलाई मोड बिन्दु बनाऔं

भोटेकोसीको यो बाढी ठूलो राष्ट्रिय शोक हो । पीडित परिवारका लागि यो कुनै संख्या वा तथ्यांक होइन, जीवनभर निको नहुने घाउ हो । हामी गुमेका जीवन फर्काउन सक्दैनौं । बगेका स्मृति र सपना पनि पूर्ण रूपमा फर्काउन सक्दैनौं । तर, आजको पीडाबाट भोलिको सुरक्षित नेपाल बनाउने निर्णय गर्न सक्औं । २०७२ सालको भूकम्पपछि भूकम्पप्रतिरोधी निर्माण राष्ट्रिय बहसको विषय बन्यो । अब भोटेकोसीपछि बहु-विपद्प्रतिरोधी पूर्वाधार, नदी कोरिडोर सुरक्षा, सुरक्षित भूमि उपयोग, सीमापार पूर्वसूचना, प्रणालीगत ऊर्जा सुरक्षा र जलवायु जोखिम अनुकूल विकासलाई राष्ट्रिय मापदण्ड बनाउने बेला आएको छ ।

यो विपत्तिलाई केवल एउटा बाढीका रूपमा नहेरौं । हिमाली क्षेत्रको विकास मोडल, नदी कोरिडोरको प्रयोग, ठूला पूर्वाधारको डिजाइन, बस्ती विस्तार र हाम्रो पूर्वतयारीमाथि पुनर्विचार गर्ने गम्भीर चेतावनीका रूपमा लिऔं । हाम्रो संकल्प स्पष्ट हुनुपर्छ- बगेको ठाउँमा जस्ताको त्यस्तै फेरि बनाउने होइन; जहाँ सुरक्षित हुन्छ त्यहाँ, भविष्यको अझ ठूलो विपत्ति सहन सक्ने गरी बनाउने । शोकलाई राष्ट्रिय एकतामा, प्राविधिक ज्ञानलाई सुरक्षित संरचनामा, अन्तर्राष्ट्रिय सहयोगलाई दीर्घकालीन प्रणालीमा र आजको विनाशलाई भोलिको सुरक्षित नेपालको आधारमा बदल्न सक्औं भने भोटेकोसीको यो विपत्ति केवल विनाशको इतिहास भएर रहने छैन । यसले नेपालमा विपद्प्रतिरोधी विकासको नयाँ अध्याय सुरु गर्न सक्छ । यो लेख शिलापत्रडकटमबाट साभार गरिएको छ ।

केरुडमा रोकिएका नागरिकलाई वैकल्पिक मार्गबाट नेपाल ल्याइन्छ : परराष्ट्रमन्त्री खनाल

नुवाकोट । परराष्ट्रमन्त्री शिशिर खनालले भोटकोशी बाढीका कारण चीनको केरुडमा रोकिएका नागरिकलाई वैकल्पिक मार्ग हुँदै नेपाल ल्याइने बताउनुभएको छ । बाढी प्रभावित क्षेत्रको निरीक्षणका लागि आइतबार विदुर नगरपालिका-१, दुब्रे आइपुनुभएका उहाँले रासससँग भन्नुभयो, “प्राथमिक जानकारी अनुसार केरुडमा एक हजार जना नेपाली हुनुहुन्छ भन्ने सूचना छ, उहाँहरूलाई वैकल्पिक मार्गबाट नेपाल ल्याउँछौं ।”

सिन्धुपाल्चोकस्थित तातोपानी नका सञ्चालन

गर्न र मुस्ताङको कोरला नका प्रयोगमा ल्याउन चिनियाँ पक्षसँग अनुरोध गरिसकेको उहाँले जानकारीदिनुभयो।मन्त्रीखनालले जलाविद्युत् आयोजनाको सुरुडमा फसेकाको उद्धारमा विदेशी सहायता आवश्यक देखिएपछि चिनियाँ र भारतीय विशेषज्ञलाई बोलाइएको स्पष्ट पार्नुभयो ।

“आवश्यक परेमा अन्य मुलुकबाट पनि सहयोग लिन सकिन्छ”, उहाँले भन्नुभयो, “हामीलाई विश्वसमुदायबाट सहयोगको प्रतिबद्धता आइरहेका छन्। आवश्यकताअनुसार सहयोग लिन्छौं ।” रासस

आवश्यकताअनुसार अन्तर्राष्ट्रिय समुदायबाट सहयोग लिइरहेका छौँ: परराष्ट्र सचिव राई

काठमाण्डु । परराष्ट्र मन्त्रालयका सचिव अमृतबहादुर राईले सरकारले भोटकोशी बाढी प्रभावित क्षेत्रमा खोज, उद्धार र राहतमा आवश्यकताअनुसार अन्तर्राष्ट्रिय समुदायबाट सहयोग लिइरहेको बताउनुभएको छ । भोटकोशी बाढी सम्बन्धमा सरकारले गरिरहेको खोजी, उद्धार तथा राहत कार्यलगायत विषयमा जानकारी दिन मन्त्रालयले आज यहाँ आयोजना गरेको कार्यक्रममा सचिव राईले भन्नुभयो, “नेपाली सेनासँगको समन्वयमा विशेषगरी सुरुङ्गभित्र फसेका व्यक्तिहरूको उद्धार गर्न भारत, चीन र गणतन्त्र कोरियाबाट केही सुरुङ्ग उद्धार विशेषज्ञहरू पनि परिचालन गरिएको छ ।”

बाढीपछि नेपाल सरकारले खोजी, उद्धार, राहत तथा पुनःप्राप्ति कार्यका लागि आफ्नो नियन्त्रणमा रहेका सबै उपलब्ध स्रोतसाधन तथा प्रयास परिचालन गरेको परराष्ट्रसचिवराईले बताउनुभयो।तत्कालीन राष्ट्रिय प्राथमिकता जीवन बचाउने, बेपत्ता व्यक्तिहरूको खोजी गर्ने, उनीहरूको उद्धार

गर्ने, जीवित बचेकाहरूलाई तत्काल राहत उपलब्ध गराउने तथा प्रभावित नेपाली र विदेशी नागरिकहरूले उचित सहायता तथा सहयोग प्राप्त गर्ने सुनिश्चित गर्ने रहेको उहाँले बताउनुभयो ।

सचिव राईले यस उद्देश्यका लागि प्रभावित क्षेत्रमा करिब १९ हजार सुरक्षार्कर्मी र १६ हेलिकप्टर परिचालन गरिएको जानकारी दिनुभयो । “हालसम्म ती क्षेत्रबाट ७३४ शव फेला परेका र करिब दुई हजार ४९८ जना अझै सम्पर्कविहीन छन् । यस्तै आठ हजार १८६ भन्दा बढी नागरिकको उद्धार गरिएको छ,” उहाँले भन्नुभयो, “जसमा २६१ विदेशी नागरिक रहेका छन्, चार सयभन्दा बढी विदेशी नागरिक अझै बेपत्ता छन् ।”

यस कठिन घडीमा सरकारले हाम्रा निकटतम् छिमेकी तथा अन्तर्राष्ट्रिय समुदायसँग निकट सम्पर्क तथा समन्वय जारी राखेको उल्लेख गर्दै सचिव राईले भन्नुभयो, “धेरै विदेशी नागरिक अझै बेपत्ता छन् । त्यसैले मन्त्रालय एक आपतकालीन नियन्त्रण कक्ष स्थापना गरी

सम्बन्धित निकायहरू तथा बेपत्ता व्यक्तिका परिवारहरूसँग समन्वय गरिरहेका छौं ।”

परराष्ट्र सचिव राईले नेपालका सुरक्षा तथा अन्य निकायका एकीकृत टोलीहरूले परिस्थितिलाई प्रभावकारी रूपमा व्यवस्थापन गरिरहेका जानकारी दिँदै भन्नुभयो, “हाम्रा निकायहरूले भारतबाट आएका ११, चीनबाट आएका १८ जना फरेन्सिक गणतन्त्र कोरियाका विशेषज्ञसहितका

विशेष प्राविधिक टोलीहरूसँग सुरुङ्ग उद्धारका लागि काम गरिरहेका छन् ।”

त्यसैगरी, शव व्यवस्थापनका लागि एयरटाइट ब्यागहरू पनि प्राप्त भएका र थप ब्यागहरू पनि पठाउन लागिएको मन्त्रालयले जनाएको छ । डिएनए विश्लेषणमा विशेषज्ञता हासिल गरेका भारतका १८ जना फरेन्सिक विशेषज्ञहरूको टोली पनि आइपुगेको र

त्यस सम्बन्धमा समन्वय निरन्तर जारी रहेको परराष्ट्र सचिव राईले बताउनुभयो ।

साथै भारत, चीन र युनाइटेड अरब इमिरेट्स (युएई) तथा अन्य देशहरूबाट राहत सामग्री प्राप्त गरिसकेको र संयुक्त राज्य अमेरिका, जापान, कतार, सिङ्गापुर, अष्ट्रेलिया, मलेसिया, म्यानमार, बङ्गलादेश, पाकिस्तान तथा अन्य देशहरू र साभेदारहरूबाट पनि अत्यावश्यक सामग्रीहरू प्राप्त भइरहेका छन् ।

सरकारले आईसिएआरसीलगायतका मानक तथा स्वीकृत प्रोटोकलअनुसार मृतकका शव विशेषगरी पहिचान गर्न नसकिने, अज्ञाविच्छेद भएका तथा लामो समयसम्म पानीमा रहेँदा कुहिएका शवलाई अस्थायी रूपमा गाडिएको जनाएको छ ।

“गाड्नुअघि स्वास्थ्य टोलीले प्रत्येक मृतकको डिएनए नमुना लिने गरेको छ, ताकि परिवारले पछि अभिलेखसँग मिल्तान गर्न सकुन, र आवश्यक संस्कारका लागि शव निकाल्न अनुमति दिइनेछ,” परराष्ट्र सचिव राईले भन्नुभयो । रासस

युएई सरकारद्वारा बाढी प्रभावितका लागि १० मिलियन अमेरिकी डलर सहयोग

काठमाण्डु । युनाइटेड अरब इमिरेट्स (युएई) सरकारले भोटकोशी नदीमा बुधबार बिहान आएको बाढीबाट प्रभावितको उद्धार तथा राहतका लागि १० मिलियन अमेरिकी डलर बराबरको आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउन तयार रहेको छ ।

राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणका कार्यकारी प्रमुख डा धर्मराज उप्रेतीसँग आज प्राधिकरणको कार्यालयमा भएको भेटमा युएई एडको टोलीले बाढी प्रभावित क्षेत्रमा आवश्यक सामग्री तथा सहयोग उपलब्ध गराउन आफूहरू तयार रहेको बताउनुभएको प्राधिकरणले जनाएको छ ।

युएई एडको टोलीले बाढीबाट प्रभावित क्षेत्रमा तत्काल आवश्यकपने सामग्रीबारे प्राधिकरणसँग जानकारी लिएको थियो । प्राधिकरणका कार्यकारी प्रमुख उप्रेतीले भेटमा अस्थायी पुल, पानी शुद्धीकरण तथा सरसफाइ र हाइजिन (सरसफाइ र स्वच्छता कायम राख्न प्रयोग गरिने) सामग्री, दूलो परिवारका लागि आवश्यक

पाल, चार्जिड सुविधासहितका ‘पोर्टेबल’ बत्ती, ‘पोर्टेबल’ जेनेरेटर, ‘सोलार प्यानल’, स्याटेलाइट फोन, वाकीटकीलगायत सामग्री आवश्यक रहेको जानकारी गराइएको बताउनुभयो ।

प्राधिकरणले बाढी प्रभावित क्षेत्रमा आवश्यक सामग्री तथा उपकरणको प्राथमिकता र आवश्यकताका सम्बन्धमा जानकारी गराएपछि युएईको टोलीले सोहीअनुसार सहयोग गर्न आफूहरू तयार रहेको बताउनुभएको कार्यकारी प्रमुख उप्रेतीले उल्लेख गर्नुभयो ।

भेटमा युएई एडका अन्तरराष्ट्रिय सहायता निर्देशक डा अहमद अल मन्सरी, सहायता तथा स्थिरीकरण विशेषज्ञ मोहम्मद सलेम अल शाम्सी, मानवीय सहायता प्रतिक्रिया संयोजक सलेम हमेद अल नुआइमीलगायतको सहभागिता थियो । नेपाल र संयुक्त अरब इमिरेट्स (युएई) बीच लामो समयदेखि कूटनीतिक सम्बन्ध रहँदै आएको छ । यी दुई देशबीच श्रम, व्यापार, लगानी तथा मानवीय सहयोगका क्षेत्रमा सहकार्य हुँदै आएको छ । रासस

विपद्मा सरकारलाई साथ दिने हो : सभापति थापा

ललितपुर । नेपाली कांग्रेसका सभापति गगन थापाले विपद् व्यवस्थापनमा कमीकमजोरी आँल्याउँदै सरकारलाई साथ दिएर विपद् व्यवस्थापनमा खटिन निर्देश गर्नुभएको छ । भोटकोशी बाढीपछि उत्पन्न विपद् व्यवस्थापनमा कांग्रेसले गरिरहेको काम र अबको योजनाबारे छलफल गर्न आइतबार बोलाइएको बैठकपछि उहाँले विपद्का समयमा तडकभडक र सामाजिक मर्यादा विपरीतका काम नगर्न निर्देशन गर्नुभयो ।

“विपद् व्यवस्थापनका विषयमा सरकारका कमजोरी ध्यानाकर्षण गराउँछौं, सरकारलाई बुझाएको नौ बुँदेका विषयमा सरकारले ध्यान दिनुपर्छ, सङ्घीय सरकारका निर्दिष्ट जिम्मेवारी समाधान हुनुपर्छ, विपद् व्यवस्थापनका कमीकमजोरीका विषयमा सरकारलाई प्रश्न गर्नुस्, तर असवेदनशील नहुनुस्, जिम्मेवार र जवाफदेही हुनुस्”, उहाँले भन्नुभयो । तीन तहको सरकारबीच समन्वयमा मात्रै सफलताले परिणाम हासिल गर्छ विपद् व्यवस्थापनमा सङ्घीय सरकारले तीन तहको सरकारबीचको कार्य विभाजन गरेर काम गर्न सक्नुपर्छ उहाँले भन्नुभयो । कांग्रेस संसदीय दलका नेता भीष्मराज आइ दम्बेले उद्धार, राहत र पुनःस्थापनामा सरकारले प्रभावकारी समन्वय र सहकार्यमा ध्यान दिएर नागरिकप्रतिको दायित्व पूरा गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो । कांग्रेसका केन्द्रीय सदस्य जगदीश नरसिंह केसीले अखिले नुवाकोट र सुवुवाको साभ्ना पीडा भएको भन्दै सेना र प्रहरी सक्रिय भए पनि अन्य क्षेत्रबाट काम हुन सकेको छैन भन्नुभयो ।रासस

बाढी प्रभावितको राहतका विषयमा मन्त्री वादीद्वारा रेडक्रसका पदाधिकारीसँग छलफल

काठमाण्डु । महिला, बालबालिका, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक र सामाजिक सुरक्षामन्त्री सीता बादीले नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको केन्द्रीय कार्यालयका पदाधिकारीसँग भोटकोशी बाढी प्रभावित क्षेत्रको राहतका विषयमा छलफल गर्नुभएको छ ।

उहाँले रसुवा बाढीपश्चात् तत्काल आफ्ना कर्मचारी तथा स्वयंसेवक परिचालन गरी रेडक्रसले घटनास्थलमा गरेको प्रतिकार्यप्रति आज धन्यवाद व्यक्त गर्दै बाढी प्रभावित क्षेत्रका व्यक्तिका लागि थप सहयोग उपलब्ध गर्न रेडक्रससँगै सहकार्य गर्ने प्रतिबद्धता पनि व्यक्त गर्नुभयो ।

सो अवसरमा मन्त्रालयका सचिव कृष्णबहादुर राउतले सरकारले महिला तथा बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक र सामाजिक सुरक्षालाई प्राथमिकतामा राखेर कार्य गरिरहेकाले यी क्षेत्रसहित मनोसामाजिक परामर्श, परिवारिक पुनःस्थापनाजस्ता सेवालाई थप प्राथमिकता दिन रेडक्रससँग आग्रह गर्नुभयो ।

रेडक्रसका अध्यक्ष डा विशालकमार भण्डारीले रसुवामा आएको विनाशकारी बाढीपश्चात् प्रभावित क्षेत्रमा स्थलगत भ्रमणका क्रममा आफूले देखेको र अनुभव गरेका आधारमा रेडक्रसले तत्काल प्रतिकार्य सुरु गरेको विषयमा जानकारी गराउनुभएको थियो । उहाँले सरकारले छुट्याएअनुसार समूह (क्लस्टर) विभाजन गरी महिला, बालबालिका, वृद्धवृद्धा र अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई प्राथमिकतामा राखेर सेवा पुर्‍याइरहेको जानकारी गराउनुभयो ।

रेडक्रसका महामन्त्री ऋषिरमण खनालले रेडक्रसले सरकारको सहयोगी संस्थाका रूपमा मानवीय सेवा पुर्‍याउँदै आएको उल्लेख गर्दै यो बाढी प्रतिकार्यमा पनि सरकार, आइएफआरसी, आइसीआरसी, साभेदार राष्ट्रिय सोसाइटी र अन्य संस्थाबाट भएका निकायसँग निरन्तर सहकार्य गरिरहेको बताउनुभयो ।

रेडक्रस तथा रेडक्रिसेन्ट सोसाइटीहरूको अन्तरराष्ट्रिय महासङ्घ (आइएफआरसी) का नेपाल प्रमुख डेभिड फिसरले बाढी प्रतिकार्यमा राहत तथा उद्धारका लागि नेपाल सरकारले गरिरहेको उत्कृष्ट कार्यको प्रशंसा गर्दै रेडक्रसले मानवीय सेवाका क्षेत्रमा पुर्‍याइरहेको सहयोगप्रति आभार व्यक्त गर्नुभयो ।

उहाँले चाइना रेडक्रस सोसाइटी आवश्यक सहयोगका लागि तयार रहेको जनाउँदै अन्य अन्तरराष्ट्रिय सहयोग पनि प्राप्त

गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभएको थियो । यसैगरी मुख्यमन्त्री थापाले विपद्को उद्धार र राहतमा तीन तहका सरकारबीच प्रभावकारी समन्वय हुन नसकेको गुनासो गर्दै प्रदेश सरकारले आफ्नै तरिकाले काम गरिरहेको बताउनुभयो । उहाँले प्रधानमन्त्री प्रभावित क्षेत्रमा जाँदासमेत प्रदेश सरकारले जानकारी नपाएकामा दुःख व्यक्त गर्दै तीन तहमा कसले के काम गर्ने हो त्यो छुट्याउन आवश्यक रहेकामा जोड दिनुभयो ।प्रभावित क्षेत्रमा उचित राहत पठाउन नसकिएको, पठाएको राहत बड्गुर क्षेत्रमा जम्मा भएको र त्यसभन्दा माथि पुर्‍याउन असहज भएको मुख्यमन्त्री थापाको भनाइ थियो ।

साथै उहाँले परिवर्तनको असर लामो भएकोले खोला किनारका बस्तीहरू स्थानान्तरण गर्न तीन तहका सरकारले तत्कालै समन्वयकारी ढङ्गबाट काम गर्नुपर्ने बताउनुभयो । रासस

सिद्धार्थ बैंक लिमिटेड, शाखा कार्यालय चन्द्रपुर, रौतहटको धितोमा रहेको सम्पत्ति लिलाम बिक्री सम्बन्धी १५ दिने सूचना			
प्रकाशित मिति २०८३/०५/१५ गतेको जनकपुर टुडे राष्ट्रिय दैनिक			
यस बैंकबाट कर्जा लिएका तपसिल बमोजिमका ऋणी तथा सो को धितो जमानतकर्ताले ऋण लिंदा गरिरदिएको लिखत र ऋण स्वीकृतीपत्रको शर्तमा तोकिए बमोजिम बैंकलाई तिनू बुझाउनु पर्ने साँबा, किस्ता तथा व्याज समेतका रकमहरु तिन बुझाउन पटक पटक मौखिक एवं लिखित ताकेता गर्दा समेत नतिरी नबुझाई बैंकसँग भएको ऋण कर्जा सम्बन्धी शर्त कबुलियतहरु उल्लङ्घन गरेकोले कर्जा चुक्ता भुक्तान गर्न आउने बारेको ३५ दिने सार्वजनिक सूचना मिति २०८३/०२/०१ को जनकपुर टुडे राष्ट्रिय दैनिकमा प्रकाशित गरिएकोमा सो बमोजिम समेत ऋणी तथा जमानतकर्ता कसैले पनि ऋण/जमानत दायित्व फछ्गौँत नगरेको हुनाले ऋणी एवं धितो जमानतकर्ताले यस बैंकलाई लेखिदिएको तपसिल बमोजिमको चल अचल सम्पत्ति धितो जहाँ जे जस्तो अवस्थामा छ, सोही अवस्थामा बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ नेपाल राष्ट्र बैंकद्वारा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुलाई जारी गरिएको एकिकृत निर्देशिकाको निर्देशन एवं बैंकको आन्तरिक नियम अनुसार गोप्य शिलबन्दी बोलपत्रद्वारा लिलाम बिक्री गरी बैंकको लेना असुल उपर गरिने हुँदा बच्चुक महानुभावहरुले तपसिलमा उल्लिखित शर्त बन्दैजहरुको अधिनमा रही गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र पेश गर्नुहुन आह्वान गरिन्छ ।			
यसै सूचनालाई आधार मानी सम्बन्धित ऋणीहरु तथा जमानत गरिदिने व्यक्तिले लिलाम हुने दिन भन्दा अगावै बैंकमा उर्पस्थित भई आफूले बुझाउनु पर्ने सम्पूर्ण बाँकी बख्यौता चुक्ता भुक्तान गरी कर्जा राफसाफ गरेमा लिलामी कार्य रोकन सकिने व्यहोरा समेत जानकारी गराइन्छ । धितोको सम्पत्ति लिलामबाट कसैले सकार गरी नलिइमा बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ बमोजिम बैंक आफैले सकार गरी लिन सक्ने व्यहोरा समेत ऋणी, धितो जमानतकर्ता एवं सम्बन्धित सबैमा जानकारी गराइन्छ ।			
तपसिल			
ऋणीको विवरण			
ढोढाई दास थारुको नाति, जामुन चौधरीको छोरा, रौतहट जिल्ला, साविक डुमरिया म. न.पा./गा.वि.स. वडा नं. ५ स्थायी ठेगाना भई हाल रौतहट जिल्ला, चन्द्रपुर न.पा. वडा नं. १० बस्ने सुनिश चौधरी (ना.प्र.नं. ३२२४, जारी मिति २०६२/०३/२४, जि.प्र.का. रौतहट) ।			
व्यक्तिगत जमानीकर्ताको विवरण			
१. मलेसी दास थारुको नाति, ढोढाई दास थारुको छोरा, रौतहट जिल्ला, साविक डुमरिया म. न.पा./गा.पा. वडा नं. ५ स्थायी ठेगाना भई हाल रौतहट जिल्ला, चन्द्रपुर न.पा. वडा नं. १० बस्ने जामुन चौधरी (ना.प्र.नं. १९३३, जारी मिति २०४१/११/२७, जि.प्र.का. रौतहट) ।	२. ढोढाई दास थारुको बुहारी, जामुन चौधरीको पत्नी, रौतहट जिल्ला, साविक डुमरिया म. न.पा./गा.पा. वडा नं. ५ स्थायी ठेगाना भई हाल रौतहट जिल्ला, चन्द्रपुर न.पा. वडा नं. १० बस्ने बानन्दी देवी (ना.प्र.नं. ३०३६, जारी मिति २०५२/१२/२३, जि.प्र.का. रौतहट) ।	३. ढोढाई दास थारुको नाति, जामुन चौधरीको छोरा, रौतहट जिल्ला, साविक डुमरिया म. न.पा./गा.पा. वडा नं. ५ स्थायी ठेगाना भई हाल रौतहट जिल्ला, चन्द्रपुर न.पा. वडा नं. १० बस्ने सुधिल चौधरी (ना.प्र.नं. ३२२०८२/२७३२, जारी मिति २०६७/०२/२७, जि.प्र.का. रौतहट) ।	४. जामुन चौधरीको बुहारी, सुनिश चौधरीको पत्नी, रौतहट जिल्ला, साविक डुमरिया म. न.पा./गा.पा. वडा नं. ५ स्थायी ठेगाना भई हाल रौतहट जिल्ला, चन्द्रपुर न.पा. वडा नं. १० बस्ने यसु जैसी (चौधरी) (ना.प्र.नं. ३२२०८२/२१८०, जारी मिति २०७०/१०/०७, जि.प्र.का. रौतहट) ।
धितोको विवरण			
१. जामुन चौधरी (ना.प्र.नं. १९३३, जारी मिति २०४१/११/२७, जि.प्र.का. रौतहट) को नाममा दर्ता भई यस बैंकको पक्षमा दृष्टिवन्धक धितो पारित भई बैंकको पक्षमा रोकमा समेत रहेको रौतहट जिल्ला, साविक डुमरिया म. गा.वि.स. वडा नं. ४ नक्सा प्लट नं. ४ स्थित कि.नं. २४४४ को क्षेत्रफल ०-४-१० (बिगाहा) बमोजिमको जग्गा एवं सोमा जडित सम्पूर्ण लिगलगापात समेत ।			
२. आनन्दी देवी (ना.प्र.नं. ३०३६, जारी मिति २०५२/१२/२३, जि.प्र.का. रौतहट) को नाममा दर्ता भई यस बैंकको पक्षमा दृष्टिवन्धक धितो पारित भई बैंकको पक्षमा रोकमा समेत रहेको रौतहट जिल्ला, साविक डुमरिया म. गा.वि.स. वडा नं. ८ नक्सा प्लट नं. ८ स्थित कि.नं. १८१२२ को क्षेत्रफल ०-२-६१/२ (बिगाहा) बमोजिमको जग्गा एवं सोमा जडित सम्पूर्ण लिगलगापात समेत ।			
शर्तहरु :			
१. बोलपत्र फारम रु. १,०००/- (अश्वरेपी एक हजार मात्र) तिरि यस बैंकको सम्पूर्ण शाखा कार्यालयहरुबाट कार्यालय समय भित्र प्राप्त गर्न सकिनेछ ।			
२. शिलबन्दी बोलपत्र यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिन भित्र अर्थात मिति २०८३/०५/२९ गते १६:०० बजे भित्र यस बैंकको शाखा कार्यालय चन्द्रपुर, रौतहटमा बुझाई सक्नु पर्नेछ ।			
३. प्राप्त बोलपत्रहरु मिति २०८३/०५/३० गते १६:०० बजे यस बैंकको शाखा कार्यालय चन्द्रपुर, रौतहटमा बोलपत्रदाता र/वा निजका प्रतिनिधि र/वा सरकारी निकायका प्रतिनिधिहरुको रोहवरमा खोलिनेछ । तर बोलपत्रदाता वा निजको प्रतिनिधिको उपस्थिती नहुँदमा बोलपत्र खोल्न कुनै बाधा पुग्ने छैन ।			
४. बोलपत्र बुझाउने अन्तिम दिन बैंक बिदा भएमा बिदाको लगत्तै बैंक खुलेको दिनमा समेत उक्त दिनको १६:०० बजे भित्र तोकिएको स्थानमा बोलपत्र बुझाउन सकिनेछ । बोलपत्र बुझाउने अन्तिम दिनको भोलीपट्ट बोलपत्र खोलिनेछ । त्यस्तै बोलपत्र खोल्ने दिन बैंक बिदा भएमा बिदाको लगत्तै बैंक खुलेको दिन १६:०० बजे बोलपत्र खोलिनेछ ।			
५. लिलाम गर्न लागिएको सम्पत्ति जहाँ जे जस्तो अवस्थामा छ सोही अवस्थामा खरीद गरिलिने गरी बोलपत्र पेश गर्नुपर्नेछ । बोलपत्र पेश गर्दा कुन कुन धितोको सम्पत्तिको लागि के कति बोलकबुल गर्न खोजिएको हो स्पष्ट बुलाई पेश गर्नुपर्नेछ । बैंकले सबै वा कुनै धितो पूर्ण वा आंशिक रुपमा समेत स्वीकार गर्न सक्नेछ, यस सम्बन्धी अन्तीम निर्णय गर्न अधिकार बैंकमा निहित रहनेछ ।			
६. बोलपत्रमा आफूले सकार गरी लिन चाहेको सम्पत्ति के कति रकममा खरीद गरी लिन चाहेको हो सो को अंक तथा अक्षरमा स्पष्टसँग लेखिएको हुनु पर्नेछ र आफूले कबोल गरेको रकमको कम्तिमा १० प्रतिशतले हुन आउने रकम धरौटी बापत यस बैंकको जुन सुकै शाखाबाट खाता नं. ४४०१००००१ मा रकम जम्मा गरी सो को सक्कल चौचर र/वा अन्य बैंक वित्तीय संस्थाको ड्राफ्ट/मेनेजर चेक समेत बोलपत्र साथ समावेश गरी पेश गर्न सकिने छ । धरौटी स्वरुप जम्मा गरिएको रकममा व्याज दिइने छैन ।			
७. बोलपत्रदाताको बोलपत्र स्वीकृत भएमा सो को जानकारी सम्बन्धित बोलपत्रदातालाई बोलपत्रमा उल्लेखित ठेगानामा लिखितरुपमा पठाइनेछ र सो सूचना प्राप्त स्वीकृत बोलपत्रदाताले बैंकले तोकेको दिन भित्र कबोल गरेको सम्पूर्ण रकम नगदै वा अन्य वित्तिय माध्यम मार्फत तोकिएको खातामा जम्मा गर्नुपर्नेछ । साथै उक्त समय भित्र कबुल गरेको रकम दाखिला नगरेमा धरौटी बापत राखिएको रकम बैंकले जफत गर्न सक्नेछ ।			
८. सम्पत्तिको स्वामित्व हस्तान्तरण गर्दा सरकारी कार्यालयमा लाग्ने सम्पूर्ण कर शूल्क/दस्तुर सकार गरी लिने व्यक्ति स्वयंले तिनू बुझाउनु पर्नेछ ।			
९. कुनै अड्का, अशान्तिबाट लिलाम सम्बन्धी कार्य रोकका वा वदर गर्ने आदेश भएमा लिलाम रोकका वा वदर हुनेछ । त्यस्तो अवस्थामा बोलपत्रदाताले धरौटी बापत जम्मा गरेको रकम सम्बन्धित व्यक्तिलाई फिर्ता दिइनेछ । तर सो मा कुनै व्याज प्रदान गरिने छैन ।			
१०. बोलपत्र स्वीकृत गर्ने वा नगर्ने सम्बन्धी सम्पूर्ण अधिकार बैंकमा सुरक्षित रहनेछ । रीत नपुर्‍याउँ दर्ता हुन आएको बोलपत्र उपर कुनै कारवाही हुने छैन ।			
११. लिलाम बिक्री गरिने सम्पत्तिको बारेमा थप जानकारी आवश्यक परेमा यस बैंकको हातिशार, काठमाडौँ स्थित केन्द्रकृत कर्जा असुली विभाग तथा शाखा कार्यालय चन्द्रपुर, रौतहटमा कार्यालय समय भित्र सम्पर्क गरी बुझ्न सकिनेछ ।			
१२. अन्य शर्तहरु बोलपत्र फारममा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।			

इक्वेडरमा एल निनोका कारण आपत्काल घोषणा

एएफपी। इक्वेडरले एल निनो जलवायु घटनाका कारण शनिबार देशभर उच्च सतर्कता जारी गर्दै आपत्काल घोषणा गरेको अधिकारीहरूले बताएका छन्।

इक्वेडरको जोरिखम व्यवस्थापन मन्त्रालयले एल निनोको सम्भावित प्रभावलाई ध्यानमा राख्दै देशभर उच्च सतर्कता जारी गरेको हो। सतर्कतासँगै सम्भावित जोखिमयुक्त क्षेत्रबाट नागरिकलाई सुरक्षित स्थानमा

बसाइँसराइमा समेत असर पार्न सक्छ। इक्वेडरले देशको पूर्वी क्षेत्रमा पर्ने अमेजन क्षेत्रमा खडेरी र डढेलोको जोखिम बढ्ने अनुमान गरेको छ। यस वर्षको एल निनोले मध्य अमेरिकाका केही क्षेत्रमा गम्भीर खडेरी तथा इन्डोनेसियामा डढेलोको जोखिम बढाएको अधिकारीहरूले बताएका छन्।

वैज्ञानिकहरूका अनुसार हालको एल निनो वर्षको अन्त्यतिर उत्कर्षमा पुग्न सक्ने

सार्ने तथा अन्य आपत्कालीन उपाय समन्वय गर्न सम्बन्धित समितिहरू सक्रिय हुनेछन्।

एल निनोका कारण मध्य र पूर्वी भूमध्यरेखीय प्रशान्त महासागरको समुद्री सतहको तापक्रम बढ्नुका साथै हावाको बहाव, वायुदबाब र वर्षाको ढाँचामा परिवर्तन आउने गर्छ। यसले माछा मार्ने गतिविधि र चराहरूको

र सन् २०२७ मा विश्वव्यापी तापक्रममा उल्लेखनीय वृद्धि हुन सक्ने अनुमान गरिएको छ।

पानामा, होन्डुरस र एल साल्भाडोरले यसअघि नै एल निनोका कारण आपत्काल घोषणा गरिसकेका छन्। पेरूले पनि एल निनोका कारण तीव्र गमी र वर्षाको जोखिमलाई ध्यानमा राख्दै आफ्ना करिब एकतिहाइ सहरमा आपत्काल घोषणा गरेको छ।

पाकिस्तानमा शिशु वार्डमा १४ नवजातको मृत्युपछि आठ अधिकारी निलम्बित

एएफपी। पाकिस्तानको राजधानी इस्लामावादस्थित एक अस्पतालको नवजात शिशु वार्डमा भएको आगलागीमा १४ शिशुको मृत्यु भएपछि प्रधानमन्त्री शहबाज सरिफले आठ अधिकारीलाई निलम्बन गरी उनीहरूमाथि फौजदारी कारबाही अघि बढाउन निर्देशन दिनुभएको छ।

प्रधानमन्त्रीद्वारा गठित चार सदस्यीय समितिको प्रारम्भिक प्रतिवेदनअनुसार बुधबार बिहान ६:३० बजेपछि करिब दुई मिनेटमै आगलागी वार्डभर फैलाएको थियो। अस्पतालको निगरानीमा रहेका १५ शिशुमध्ये एक नर्सले एक जनालाई मात्र उद्धार गर्न सकेको थिइन्।

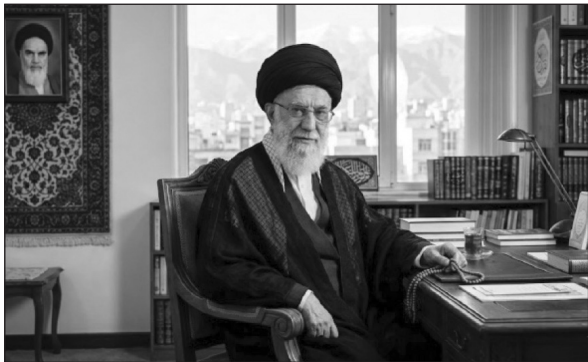
निलम्बित हुनेमा अस्पतालका कार्यकारी निर्देशक, नवजात शिशु विभागका प्रमुख तथा

इस्लामावादको आपत्कालीन सेवाका महानिर्देशकसहितका अधिकारी छन्।

प्रधानमन्त्री सरिफले शनिबार जिम्मेवार व्यक्तिलाई कुनै छुट नदिइने र उनीहरूलाई कानुनी कारबाहीको दायरामा ल्याइने बताउनुभयो। उहाँले अस्पतालको सुरक्षा व्यवस्थापनको जिम्मा पाएको कम्पनीविरुद्ध समेत कारबाही अघि बढाउन स्वीकृति दिनुभएको छ।

प्रतिवेदनअनुसार आगलागी सुरु भएको करिब छ मिनेटपछि आपत्कालीन सेवालार्ई जानकारी दिइएको थियो भने पहिलो उद्धार टोली १५ मिनेटपछि घटनास्थल पुगेको थियो। अग्निभावक तथा प्रत्यक्षदर्शीहरूले उद्धार कार्य ढिलो भएको र सुरक्षाकर्मीले मानिसहरूलाई भवनबाट बाहिरिन रोकेको आरोप लगाएका छन्।

इरानका सर्वोच्च नेता खामेनीद्वारा मुस्लिम देशहरूबीच एकताका लागि आह्वान

एएफपी। इरानका सर्वोच्च नेता मोज्त्ताबा खामेनीले आइतबार शिया मुस्लिमहरूले पैगम्बर मोहम्मदको जन्मदिन मनाइरहेका बेला भन्नुभएको छ।

“जानाजानी वा अनजानमै भए पनि कसैले पदमा भएर पनि मुस्लिमहरूबीच विभाजन ल्याउने र मुस्लिम समुदायमा द्वन्द्व सिर्जना गर्ने कुनै काम गर्छ भने उसले इस्लामका शत्रुहरूको उद्देश्य पूरा गर्न सेवा गरेको ठहर्नेछ,” उहाँले आफ्नो आधिकारिक वेबसाइटमाफर्त्त सार्वजनिक वक्तव्यमा उल्लेख गर्नुभएको छ।

सर्वोच्च नेताको नियुक्तिपछि उहाँ सार्वजनिक रूपमा देखिनुभएको छैन र अधिकारीहरूले उहाँको कुनै भिडियो वा अडियो पनि सार्वजनिक गरेका छैनन्।

“इस्लामी राष्ट्रहरूका समस्याहरूको समाधान शब्दको एकता, मित्रता र भलाइको बाटोमा सहकार्य हो,” उहाँले आइतबार शिया मुस्लिमहरूले पैगम्बर मोहम्मदको जन्मदिन मनाइरहेका बेला भन्नुभएको छ।

“जानाजानी वा अनजानमै भए पनि कसैले पदमा भएर पनि मुस्लिमहरूबीच विभाजन ल्याउने र मुस्लिम समुदायमा द्वन्द्व सिर्जना गर्ने कुनै काम गर्छ भने उसले इस्लामका शत्रुहरूको उद्देश्य पूरा गर्न सेवा गरेको ठहर्नेछ,” उहाँले आफ्नो आधिकारिक वेबसाइटमाफर्त्त सार्वजनिक वक्तव्यमा उल्लेख गर्नुभएको छ।

सर्वोच्च नेता खामेनीले अमेरिका र इजरायलतिर सङ्केत गर्दै मध्यपूर्व क्षेत्रका शासकहरूलाई ‘आफ्नो वास्तविक शत्रु चिनुहोस्, उसको योजना बुझ्नुहोस् र त्यसको सामना गर्नुहोस्’ भन्नुभयो।

युद्धको क्रममा इरानले साउदी अरब, संयुक्त अरब इमिरेट्स, जोर्डन, कुवेत, कतार र बहराइनसहित मध्यपूर्वका अमेरिकी सैन्य आधारहरूलाई निशाना बनाएको थियो।

त्यसपछि ती देशहरूसँगको सम्बन्ध बिग्रिएको छ।

महत्वपूर्ण राज्य नीतिमा अन्तिम निर्णय गर्ने अधिकार भएका खामेनीले इरानी अधिकारी र नागरिकहरूलाई पनि मतभेद बिर्सेर इजरायल र अमेरिकाविरुद्ध एकजुट हुन आह्वान गर्नुभयो।

“फेरि पनि यस सेवकको इरानी जनतालाई सल्लाह छ कि कुनै पनि तरिकाले आफूबीच मतभेद आउन नदिनुहोस्,” उहाँले शुक्रबारको अर्को वक्तव्यको प्रतिध्वनि गर्दै भन्नुभयो।

“म दृढतापूर्वक घोषणा गर्छु, सामाजिक एकतामाथि हानिकारक कुनै पनि काम निषेधित छ,” उहाँले शुक्रबारको सन्देशमा भन्नुभएको थियो।

शुक्रबार उहाँले इरानी अर्थतन्त्रलाई क्रमशः डलरसुक बनाउन र अमेरिकी नौसैनिक नाकाबन्दीका महिना र वर्षौंदेखिको कठोर प्रतिबन्धले जनजीवनमा पारेको असरपछि आर्थिक उत्पादन बढाएर वृद्धिमा सहयोग गर्न पनि आह्वान गर्नुभएको थियो।

रुसद्वारा युक्रेनको ऊर्जा पूर्वाधारमा ‘ढूलो आक्रमण’को तयारी

एएफपी। रुसले युक्रेनले रुसी ऊर्जा तथा नागरिक पूर्वाधारमा गरेको आक्रमणको जवाफमा युक्रेनको ऊर्जा पूर्वाधारमा ढूलो आक्रमणको तयारी थालेको जनाएको छ।

रुसी रक्षा मन्त्रालयले आइतबार टेलिग्राममार्फत युक्रेनको ऊर्जा क्षेत्रका संरचनामाथि ढूलो मात्रामा आक्रमणको तयारी सुरु गरिएको जनाएको हो।

गत हिउँदमा रुसले युक्रेनका विद्युत् उत्पादन तथा प्रसारण संरचनामा पटकपटक आक्रमण गर्दा देशको ऊर्जा प्रणालीमा ढुलो क्षति पुगेको थियो। त्यसका कारण लाखौं मानिसले अत्यधिक चिसोका बीच विद्युत् तथा ताप आपूर्तिको समस्या भेट्नुपरेको थियो।

पछिल्ला महिनामा दुवै पक्षले लामो दूरीका ड्रोन तथा क्षेप्यास्त्रमार्फत एकअर्काका सैन्य तथा ऊर्जा पूर्वाधार, गोदाम, तेल प्रशोधन केन्द्र र बन्दरगाहलागायत संरचनालाई लक्षित

गर्दै आएका छन्। ती आक्रमणमा सर्वसाधारणसमेत हताहत भएका छन्।

रुसी रक्षा मन्त्रालयले आइतबार किएभस्थित एक्स्प्रेटोस तथा सिमेन्ट उत्पादन गर्ने एक कारखानामा आक्रमण गरेको दाबी गरेको छ। उक्त कारखानाका गोदाममा विस्फोटक पदार्थ भण्डारण गरिएको र त्यहाँ ड्रोन तथा हतियार उत्पादन हुने मन्त्रालयको दाबी छ।

यसअघि शनिबार किएभको उपनगरमा रहेको गोलाबासद भण्डारमा रुसी आक्रमण हुँदा ढूलो विस्फोट भएको थियो। स्थानीय अधिकारीहरूका अनुसार घटनामा कम्तीमा ३७ जनाको मृत्यु भएको थियो।

यता, युक्रेनी अधिकारीहरूले उत्तरपश्चिमी रुसमा रहेको एक तेल प्रशोधन केन्द्रमा युक्रेनी ड्रोनले आक्रमण गरेको बताएका छन्। आक्रमणपछि त्यहाँ आगलागी भएको उनीहरूले जनाएका छन्।

प्रिमियर कपमा ओमान र हङकङको विजयी सुरुआत

मलेसियामा आइतबारदेखि शुरु भएको एससी मेन्स प्रिमियर कपमा ओमान र हङकङले विजयी सुरुआत गरेका छन्।

क्वालालम्पुरस्थित बायुमास ओभलमा भएको समूह ‘बी’को खेलमा ओमानले सिंगापुरलाई १ सय ३१ रनले पराजित गरेको छ।

पहिले ब्याटिङ गरेको ओमानले निर्धारित ५० ओभरमा ९ विकेट गुमाएर ३ सय १६ रन बनायो। ओमानका लागि विनायक शुक्लाले ८८, मुजीबुर अलीले ७१ र हम्माद मिर्जाले ५० रन बनाए।

३ सय १७ रनको लक्ष्य पछ्याएको सिंगापुर ४२.३ ओभरमा १ सय ८५ रनमै अलआउट भयो। ओमानका बलरले सुरुदेखि नै दबाब कायम राखेपछि सिंगापुरले खेलमा बलियो चुनौती प्रस्तुत गर्न सकेन।

हरायो। हङकङले पहिले ब्याटिङ गर्दै ४८.५ ओभरमा २ सय ७३ रन बनाएको थियो।

हङकङका लागि बाबर हयातले सर्वाधिक ७३ रन बनाए। उनले ८९ बलमा ७ चौका र ३ छक्का प्रहार गरे। अनसुमान रथले ६८ बलमा ७ चौका र २ छक्कासहित ६४ रन जोडे। कप्तान यासिम मुर्तजाले ५४ रनको आक्रामक इनिङ खेले। उनले ४४ बलमा ६ चौका र २ छक्का प्रहार गरे। सोको

जवाफमा साउदी अरेबियाको टोली ४९.२ ओभरमा २ सय ५७ रनमा अलआउट भयो।

साउदीका लागि अब्दुल मनान अलीले ५४ रन, एफ. खानले र एम. शेखले समान ५० रन बनाए।

१० टोली सहभागी प्रतियोगितामा नेपालले सोमबार बहराइनसँग खेल्दै प्रतियोगिताको सुरुआत गर्नेछ। प्रतियोगिताको विजेताले २०२७ को एसिया कपमा स्थान बनाउनुपर्ने हुन्छ।

फिदिम स्पोर्टिङ क्लब ताप्लेजुङ गोल्डकपको सेमिफाइनलमा

ताप्लेजुङ। पाँचथरको फिदिम स्पोर्टिङ क्लब ताप्लेजुङमा गरी अन्तर्राष्ट्रिय आमन्त्रण चौथो ताप्लेजुङ गोल्डकपको सेमिफाइनलमा प्रवेश गरेको छ।

शनिबार भएको दोस्रो क्वार्टरफाइनल खेलमा काठमाडौँको चित्लाङ फुटबल क्लबलाई टाइब्रेकमा ४-३ गोलअन्तरले पराजित गर्दै फिदिम स्पोर्टिङ क्लब सेमिफाइनलमा प्रवेश गरेको हो। निर्धारित समयमा दुवै टोलीबाट गोल हुन नसकेपछि खेल टाइब्रेकमा धकेलिएको थियो।

टाइब्रेकमा पाँचथरका निरोज लिङदेन, सुसन जेबेजु, हितेन लिम्बू र अनिस परियारले गोल गरे। चित्लाङका तर्फबाट मिस्रो लिम्बू, चेतन थारू र किरण सुनारले गोल गरेका थिए। खेलमा पाँचथरका गोलरक्षक मिराक खजुम म्यान अफ द म्याच घोषित भए।

यसअघि शुक्रबार भएको खेलमा आयोजक ताप्लेजुङ-११ लाई २-१ गोलअन्तरले पराजित गर्दै भारतको जर्जियन युनाइटेड फुटबल क्लब सेमिफाइनलमा प्रवेश गरिसकेको छ।

लाखेजात्रा पर्वको अवसर पारेर लाखेजात्रा सञ्चालन समितिले आयोजना गरेको उक्त प्रतियोगिता यही भदौ १९ गतेसम्म सञ्चालन हुनेछ। प्रतियोगितामा आठ टोलीको सहभागिता रहेको छ। आजको क्वार्टरफाइनल खेलमा सातदोबाटो फुटबल क्लब र साबिक विजेता सलहेज युवा क्लबबीच प्रतिस्पर्धा हुनेछ।

प्रतियोगिताको विजेताले रु सात लाख दुई हजार र उपविजेताले रु तीन लाख ५२ हजार नगद पुरस्कारसहित ट्रफी, पदक र प्रमाणपत्र प्राप्त गर्ने आयोजक समितिका कोषाध्यक्ष दावा शेर्पाले जानकारी दिए।

सिद्धार्थ बैंक लिमिटेड, शाखा कार्यालय चन्द्रपुर, रौतहटको तपसिलमा उल्लेखित ऋणीलाई कर्जा चुक्ता भुक्तान गर्न आउने बारेको ३५ दिने सार्वजनिक सूचना
प्रकाशित मिति २०८३/०१/१९ गतेको जनकपुर टुडे राष्ट्रिय दैनिक
यस बैंकबाट ऋण लिएका तपसिल बमोजिमका ऋणीले ऋण लिंदा गरिएको लिखत र ऋण स्वीकृति पत्रको शर्तमा तोकिए अनुसार बुक्काउनु पर्ने साँवा, व्याज समेतको बैंकको लेना रकम नबुक्नाई/बैंकबाट प्रवाह भएको कर्जा व्यवसायमा नलगाई अन्यत्र लगानी गरेको पाईएकोले/नविकरणका लागि आवश्यक कागजात नबुक्नाएको कारणले कर्जा नविकरण गर्न नसकिए ऋण लिंदा गरेको शर्त कबुलियतको उल्लंघन गरेको र बैंकबाट मौखिक एवम् लिखित रुपमा पटक पटक तरताकेता गर्दा समेत सोको कुनै वास्ता नगरी ऋण दायित्व फछ्छौट गर्ने तर्फ कुनै तदारुकता नदेखाएको हुनाले यो ३५ दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ।
अतः यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ (पैंतीस) दिनभित्र बैंकलाई बुक्काउन बाँकी रहेको सम्पूर्ण साँवा, व्याज, हर्जाना व्याज तथा अन्य बैदस्तुर चुक्ता भुक्तान गरी बैंकको कर्जा फरफारक फछ्छौट गर्ने गराउनका लागि सम्वन्धित ऋणी लगायत सम्वद्ध सबै पक्षलाई यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइन्छ। सो म्याद भित्र बस्नौता रहेको सम्पूर्ण रकम चुक्ता भुक्तान नगरेमा ऋणी एवं धितो जमानतकर्ताले बैंकलाई लेखिदिएको तपसिल बमोजिमको धितो जहाँ जो अवस्थामा छ, सोही अवस्थामा विलाम विक्री गर्ने, सो हुन नसकेमा बैंक आफैले धितोको सम्पति गैर बैकिङ सम्पतिको रुपमा सकार गर्ने वा अन्य व्यवस्था गरी लेना असुल उपर गरिनेछ। कर्मचकाचित्त सो धितोबाट असुल उपर हुन नसके वा अशिशक रकम मात्र असुल उपर भई कर्जा बाँकी रहन गएमा उक्त बाँकी रकम ऋणी, धितो जमानत दिने एवं अन्य जमानतकर्ता व्यक्ति तथा निजको हकको अन्य चल अचल सम्पति समेतबाट बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्वन्धी ऐन, २०७३ तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम विलाम विक्री गरी वा अन्य कुनै व्यवस्था गरी बैंकको लेना रकम असुल उपर गरिर्निने, कर्जा असुलीको लागि ऋण असुली न्यायधिकरण एवं अन्य सक्षम न्यायिक निकायमा दाबी उजुरी गरिने एवम् ऋणी तथा सम्वद्ध पक्षहरूलाई नेपाल राष्ट्र बैंकद्वारा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूलाई जारी गरिएको एकिकृत निर्देशिकाको निर्देशन बमोजिम कर्जा सूचना केन्द्रको कानो सूचीमा समावेश गर्ने प्रक्रिया अघि बढाइने व्यहोरा समेत ऋणी लगायत सम्वद्ध सबैलाई यसै सूचनाबाट जानकारी गराइन्छ।
धितो जमानत गरिदिने जमानतकर्ता एवं अन्य जमानतकर्ताहरूले माथि उल्लेखित समयअवधी भित्र आफुले जमानत लेखिदिएको कर्जा एवं सोको व्याज बैदस्तुर चुक्ता भुक्तान गरी आफ्नो धितो एवं जमानत फुस्का गरी लिन समुन हुनेछ सो को लागि समेत यसै सूचनाद्वारा सूचित गराइन्छ, अन्यथा माथि उल्लेख गरिए बमोजिम धितो एवं जमानत लेखिएको सम्पति विलाम विक्री वा अन्य व्यवस्था गरी बैंकले आफ्नो लेना असुल उपर गर्नुका साथै नेपाल राष्ट्र बैंकद्वारा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूलाई जारी गरिएको एकिकृत निर्देशिकाको निर्देशन बमोजिम कर्जा सूचना केन्द्रको कानो सूचीमा समावेश गर्ने प्रक्रिया अघि बढाइने व्यहोरा जमानतकर्ताहरूलाई समेत जानकारी गराइन्छ।
तपसिल
ऋणीको विवरण
कैलास साह सोनारको नाति, जोगी साह सोनारको छोरा, रौतहट जिल्ला, साविक समनपुर गा.वि.स. वडा नं. ४ स्थायी ठेगाना भई हाल रौतहट जिल्ला, गढीमाई न.पा. वडा नं. २ बस्ने राम साह (ना.प्र.नं. ३३११, जारी मिति २०६१/११/१८, जि.प्र.का. रौतहट)।
व्यक्तिगत जमानीकर्ताको विवरण
१. जोगी साह सोनारको बुहारी, राम साहको पत्नि, रौतहट जिल्ला, साविक समनपुर गा.वि.स. वडा नं. ४ स्थायी ठेगाना भई हाल रौतहट जिल्ला, गढीमाई न.पा. वडा नं. २ बस्ने उमा देवी (ना.प्र.नं. ४५, जारी मिति २०६३/१२/०८, जि.प्र.का. रौतहट)।
२. दिपा साहको नाति, कैलास साह सोनारको छोरा, सर्वाही जिल्ला, साविक नरहजगंज गा.वि.स. वडा नं. ५ स्थायी ठेगाना भई हाल रौतहट जिल्ला, गढीमाई न.पा. वडा नं. २ बस्ने जोगी साह सोनार (ना.प्र.नं. ८९, जारी मिति २०६१/०९/२१, जि.प्र.का. काठमाडौँ)।
३. कैलास साह सोनारको बुहारी, जोगी साह सोनारको पत्नि, रौतहट जिल्ला, साविक संग्रामपुर गा.वि.स. वडा नं. ४ स्थायी ठेगाना भई हाल रौतहट जिल्ला, गढीमाई न.पा. वडा नं. २ बस्ने प्रियमा उर्बिमा देवी (ना.प्र.नं. ७/२९५, जारी मिति २०४६/०१/१८, जि.प्र.का. रौतहट)।
४. जोगी साह सोनारको बुहारी, मोहन साहको पत्नि, रौतहट जिल्ला, साविक समनपुर गा.वि.स. वडा नं. ४ स्थायी ठेगाना भई हाल रौतहट जिल्ला, गढीमाई न.पा. वडा नं. २ बस्ने देवी साह (ना.प्र.नं. ०३२३०८९/७६, जारी मिति २०६३/१२/१३, जि.प्र.का. रौतहट)।
५. जोगी साह सोनारको बुहारी, लक्ष्मण साहको पत्नि, रौतहट जिल्ला, साविक समनपुर गा.वि.स. वडा नं. ४ स्थायी ठेगाना भई हाल रौतहट जिल्ला, गढीमाई न.पा. वडा नं. २ बस्ने बुधबु देवी साह (ना.प्र.नं. ३२३०८९/२, जारी मिति २०६८/०४/०१, जि.प्र.का. रौतहट)।
६. कैलास साह सोनारको नाति, जोगी साह सोनारको छोरा, रौतहट जिल्ला, साविक समनपुर गा.वि.स. वडा नं. ४ स्थायी ठेगाना भई हाल रौतहट जिल्ला, गढीमाई न.पा. वडा नं. २ बस्ने मोहन साह (ना.प्र.नं. १४७२, जारी मिति २०५१/०९/१३, जि.प्र.का. रौतहट)।
७. कैलास साह सोनारको नाति, जोगी साह सोनारको छोरा, रौतहट जिल्ला, साविक समनपुर गा.वि.स. वडा नं. ४ स्थायी ठेगाना भई हाल रौतहट जिल्ला, गढीमाई न.पा. वडा नं. २ बस्ने लक्ष्मण साह (ना.प्र.नं. ३३५०, जारी मिति २०६१/११/१८, जि.प्र.का. रौतहट)।
धितोको विवरण
राम साह (ना.प्र.नं. ३३११, जारी मिति २०६१/११/१८, जि.प्र.का. रौतहट) को नाममा दर्ता भई यस बैंकको पक्षमा दृष्टिवन्धक धितो पारित भई बैंकको पक्षमा रोक्का समेत रहेको रौतहट जिल्ला, साविक समनपुर गा.वि.स. वडा नं. ४ स्थित फि.नं. १३०२ को क्षेत्रफल ०-०-१३-१३ ^१ / _४ (बिगाहा) बमोजिमको जग्गा एवं सोमा जडित सम्पूर्ण विवरणबाट समेत।
Siddhartha Bank
शाखा कार्यालय : चन्द्रपुर, रौतहट फोन नं. ०५५-५४०६३० Website : www.siddharthabank.com

भोटेकोशी बाढीपछिको उद्धार तथा राहतमा भारत–चीनसहित अन्तरराष्ट्रिय समुदायको सहयोग

काठमाण्डु । भोटेकोशी बाढी प्रभावित क्षेत्रमा जारी उद्धार तथा राहत कार्यमा नेपाललाई छिमेकी भारत र चीनसहित अन्तरराष्ट्रिय समुदायले सहयोग गरिरहेका छन् ।

बाढीबाट जनघनको ठूलो क्षति भएपछि प्रभावित क्षेत्रमा उद्धार, राहत तथा पुनःस्थापनाका लागि भारत र चीनले सुरुआती दिनदेखि नै राहत सामग्री, सुरुङ उद्धार टोली तथा प्राविधिक जनशक्ति उपलब्ध गराएका छन् भने विभिन्न अन्तरराष्ट्रिय संस्थाले आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगको प्रतिबद्धता जनाएका छन् ।

बाढीबाट तल्लो तटीय क्षेत्रमा रहेका आवासीय क्षेत्र, सडक, पुल तथा अन्य पूर्वाधारमा व्यापक क्षति पुगेको छ । प्रभावित क्षेत्रमा नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी बल नेपालसहित राज्यका विभिन्न निकाय उद्धार तथा राहत कार्यमा परिचालित छन् ।

भारतबाट ११ टन राहत सामग्री बोकेको चौथो चरणको उडान आज बिहान काठमाडौँमा अवतरण गरेको छ । राहत सामग्रीमा खोज तथा उद्धारका लागि आवश्यक उपकरणसहितको सुरुङ उद्धार प्राविधिक टोली, डीएनए विश्लेषणका लागि फरेन्सिक विश्रहरूको टोली तथा कम्बल, स्लीपिङ ब्याग, त्रिपाल, प्लास्टिक सिट र सरसफाइ किटलगायत सामग्री समावेश रहेको यहीँस्थित भारतीय दूतावासले जनाएको छ ।

स्थलगत निरीक्षण टोलीको मूल्याङ्कनका आधारमा विशेष उपकरणसहित १३ सदस्यीय भारतीय सेनाको सुरुङ उद्धार टोली नेपाल आएको हो । उक्त टोलीले नेपाली विपद् प्रतिकार्य टोलीले सञ्चालन गरिरहेको खोज तथा उद्धार कार्यमा सहयोग गर्नेछ । मृतकका अवशेषको पहिचानका लागि डीएनए नमुना विश्लेषणमा सहयोग गर्न छ वटा फरेन्सिक टोलीका १९ सदस्यीय समूह पनि नेपाल आएको दूतावासले जनाएको छ ।

यसअघि भारतले शनिबारसम्म भारतीय वायुसेनाका विमानमार्फत नेपालमा करिब ५७ दशमलव ५ टन राहत सामग्री ढुवानी गरिसकेको छ । बाढी आएको बुधवार नै भारतीय

वायुसेनाको विमानले अस्थायी आश्रयस्थल, कम्बल, सरसफाइ किट, सोर्य बत्ती तथा औषधिलगायत १० टन आकस्मिक राहत सामग्री नेपाल ल्याएको थियो ।

त्यसको भोलिपल्ट बिहीबार भारत सरकारले पाल, कम्बल, सरसफाइ किट, सोर्य बत्ती, पानी निकाल्ने पम्प, भान्साका सामग्री, जेनेरेटर सेट, औषधि तथा खाद्य सामग्रीसहित ३७ दशमलव ५ टन राहत सामग्री पठाएको थियो ।

त्यसपछि भारतले शुक्रबार पाँच सदस्यीय भारतीय सेनाको सुरुङ उद्धार प्रारम्भिक निरीक्षण टोली र छ सदस्यीय चिकित्सा टोली पठाउनुका साथै पोर्टेबल जेनेरेटर सेट, डिमिटी किट, खाद्य सामग्री, पानी शुद्धीकरणका ट्याब्लेट तथा औषधिसहित थप १० टन सामग्री पठाएको थियो ।

आज बिहान चीनको जनमुक्ति सेना वायुसेनाका दुई वटा ढुवानी विमान चीनद्वारा प्रदान गरिएको आपत्कालीन

सामग्री लिएर त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा आइपुगेका छन् । चार जना चिनियाँ सुरुङ उद्धार विशेषज्ञ उद्धार उपकरणसहित विमानमा आएका छन् ।

दुवै ढुवानी विमानले चीनको छेन्दु शुआइल्ट अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलबाट उडान भरेका थिए । करिब तीन घण्टाको उडानपछि काठमाडौँ आइपुगेका ती विमानले पाल, कम्बल, स्लीपिङ ब्याग, हार्डट्याक तथा प्राथमिक उपचार किटलगायत १३ हजार दुई सय थान आपत्कालीन राहत सामग्रीसहित ५० टन सामग्री ल्याएका छन् ।

भारत र चीनका सुरुङ उद्धार टोली भोटेकोशी बाढी प्रभावित क्षेत्रमा सुरुडमा फसेका व्यक्तिको उद्धारमा खटिएका छन् । प्रभावित क्षेत्रका कतिपय जलाविद्युत् आयोजनाका सुरुडमा अभैरु कैयौँ व्यक्ति फसेका र नेपाली सुरक्षाकर्मीले उद्धार जारी राखेका बेला दुवै छिमेकी मुलुकका सुरुङ उद्धार टोली

बाढी प्रभावित क्षेत्रको पुनःस्थापनाका लागि जलवायु वित्त माग

काठमाण्डु । जलवायु विज्ञ, अनुसन्धानकर्ता तथा प्रभावित समुदायले भोटेकोशी बाढी प्रभावित नागरिकको पुनःस्थापना र क्षतिग्रस्त भौतिक संरचनाको पुनर्निर्माणका लागि तत्काल पर्याप्त अनुदानमा आधारित जलवायु वित्त उपलब्ध गराउन अन्तरराष्ट्रिय समुदायसँग माग गरेका छन् । नेपालले जलवायु परिवर्तनमा नाण्य योगदान गरे पनि यसको असरको अग्रपङ्क्तिमा रहेको उल्लेख गर्दै विपद्पछिको पुनर्निर्माणका लागि नयाँ ऋण थपुनु अन्यायपूर्ण हुने उनीहरूको भनाइ छ ।

कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालयको जलवायु व्यवस्थापन महाशाखाका प्रमुख डा महेश्वर ढकालले नेपालको विद्यमान पूर्वसूचना प्रणाली मात्र पर्याप्त नहुने र जलवायुजन्य क्षति तथा नोक्सानीका आधारमा अन्तरराष्ट्रिय क्षतिपूर्ति दाबी गर्न विश्वसनीय, प्रमाणमा आधारित र निर्णय गर्न सकिने स्तरको तथ्याङ्क तथा प्रमाण आवश्यक हुने बताउनुभयो ।

“तापक्रम बढ्दा हिउँ पल्लिएर ताल बन्यो र भोटेकोशी बाढी आएको हो । भोटेकोशी बाढी जलवायुजन्य क्षति तथा नोक्सानीका आधारमा अन्तरराष्ट्रिय क्षतिपूर्ति दाबी गर्ने बलियो आधार बनेको छ”, उहाँले भन्नुभयो, “नेपालले त्यस्तो प्रमाण प्रणाली विकास गरिरहेको भए पनि अभैरु पर्याप्त तथ्याङ्कीय आधार निर्माण हुन बाँकी रहेको छ ।”

विशेषगरी क्षति तथा हानि सम्बोधन कोषबाट सहयोग प्राप्त गर्नेनेपालले विपद् को प्रभाव, आर्थिक तथा गैर-आर्थिक क्षति, जलवायु परिवर्तनसँगको सम्बन्ध र आवश्यकताको स्पष्ट प्रमाण प्रस्तुत गर्नुमै उहाँले बताउनुभयो । त्यसका लागि पूर्वसूचना प्रणालीसँगै हानि तथा नोक्सानीको व्यवस्थित अभिलेखीकरण र वैज्ञानिक मूल्याङ्कन आवश्यक हुने डा ढकालको भनाइ छ ।

नेपालले विभिन्न अन्तरराष्ट्रिय फोरममा जलवायु वित्त, अनुकूलन, जलवायुजन्य हानि तथा नोक्सानी, प्रविधि हस्तान्तरण र क्षमता विकासलगायत विषयमा आवाज उठाउँदै आएको डा ढकालको भनाइ छ । उहाँले जलवायु परिवर्तनमा नेपालको योगदान न्यून भए भोटेकोशी बाढीजस्ता उच्च जोखिम रहेकाले जलवायु न्यायको विषयलाई अन्तरराष्ट्रिय कूटनीतिमा प्रभावकारी रूपमा उठाइने बताउनुभयो ।

“हिमाल, हिमनदी, हिमाली पारि स्थितिक प्रणाली तथा जलसुरक्षासँग जोडिएका नेपालको विशिष्ट अवस्थालाई अन्तरराष्ट्रिय मञ्चमा प्रस्तुत गर्दै जलवायु कूटनीतिलाई थप प्रभावकारी बनाउने प्रयास गरिरहेका छौं”, ढकालले भन्नुभयो, “नेपालले जलवायु न्यायको स्पष्ट धारणा, हिमाली मुलुकका रूपमा रहेको विशिष्ट पहिचान, अन्तरराष्ट्रिय विश्वसनीयता तथा

विभिन्न मुलुक र क्षेत्रीय समूहसँग सहकार्य गर्ने क्षमता रहेकाले हिमाली मुद्दामा हामी ‘लिड’ गर्न सक्छौं ।” अन्तरराष्ट्रिय एकीकृत पर्वतीय विकास केन्द्र (इसिमोड)का अनुसार हालका घटनामा बाढीले गिटी, बालुवा, माटो र ढुला ढुङा बोकेको देखिन्छ र जसले पानी मात्र भएको बाढीको तुलनामा धेरै क्षति पुर्‍याउँछ । तापमान वृद्धिका कारण हिमनदीजन्य घटनामा वृद्धि भएको इसिमोडले जनाएको छ ।

इसिमोडका अनुसार छोटो अवधिमा उच्च तापमान वृद्धिका कारण बर्फ खसाल्ने, हिमतालको प्राकृतिक बाँध भत्कने, उच्च हिमाली क्षेत्रमा चट्टान खस्ने, जमिन भासिने घटना निम्त्याउँछ । जलवायु क्षेत्रमा काम गर्ने विज्ञहरूले आज यस सम्बन्धमा संयुक्त रूपमा वक्तव्यसमेत जारी गरेको छन् । जलवायुजन्य हानी तथा नोक्सानी कोष, हरित जलवायु कोष र अनुकूलन कोषमार्फत ऋणरहित अनुदान तत्काल उपलब्ध गराउन उहाँहरूको माग छ ।

तोकिएका राष्ट्रिय निकायमार्फत त्यस्तो वित्त आपत्कालीन उद्धार, राहत, सुरक्षित पुनर्वास तथा जलवायु-सहनशील पुनर्निर्माणमा प्रत्यक्ष परिचालन गर्नुपर्नेमा जोड दिइएको छ । भोटेकोशी बाढीबाट भएको क्षतिको पुनर्निर्माणका लागि ठूलो रकम आवश्यकपर्ने प्रारम्भिक अनुमान गरिरहेका बेला जलवायु विज्ञहरूको यस्तो माग गर्नुभएको हो ।

अर्थमन्त्री स्वर्णिम वाग्मले पुनर्निर्माणका लागि चारदेखि पाँच अर्ब अमेरिकी डलरसम्म आवश्यक पर्नसक्ने प्रारम्भिक अनुमान सार्वजनिक गर्नुभएको छ । जलवायु अभियन्ता राज थापाले नेपालजस्तो विज्ञहरूको यस्तो माग गर्नुभएको हो । विपद्बाट जीवन र जीविका गुमाएका समुदायले पुनःऋण लिनुपर्ने अवस्था सिर्जना गर्न नहुने उहाँको भनाइ छ ।

“हिमालय क्षेत्रमा हिउँ तथा हिमनदी पर्निनेक्रम तीव्र हुँदै गएको, जसका कारण हिमताल विस्फोटजन्य बाढी (जिएलओएफ), पहिरो तथा आकस्मिक बाढीको जोखिम बढिरहेको छ”, थापाले भन्नुभयो, “जलवायु परिवर्तनका कारण हिमाली क्षेत्रमा बढ्दै गएको जोखिमलाई ध्यानमा राखेर हिमालय-विशिष्ट पूर्वसूचना प्रणाली तथा हिमनदी अनुगमन प्रणालीमा तत्काल लगानी गर्न पनि माग गरिएको छ । हालको मनसुनेकैन्द्रत पूर्वसूचना संरचना उच्च हिमाली क्षेत्रमा हुने यस्ता विपद् का लागि पर्याप्त छैन ।”

संयुक्त वक्तव्यमा क्षति तथा हानि कोषलाई पूर्ण रूपमा र शीघ्र सञ्चालन गरी नेपालजस्ता जोखिमयुक्त मुलुकले प्रतिबद्धता र वास्तविक वित्तीय सहयोगबीच वषौँ कुनूपर्ने अवरथा अन्त्य गर्नुपर्ने उल्लेख छ ।रासस

कजा भुक्तानी गर्ने सम्बन्धी ३५ दिने सार्वजनिक सूचना

प्रकाशित मिति : २०८३/०४/१५ गतेको जनकपुर दुइे राष्िट्रिय दैनिक

यस ज्योति विकास बैक लिमिटेडको तपसिलमा उल्लेखित शाखा कार्यालयहरुबाट तपसिलमा उल्लेखित ऋणीहरुले लिनु भएको ऋण कर्जाको समय समयमा तिर्नु बुझाउनु पर्ने साँबा, व्याज, थप व्याज, आदि तिन बुझाउनको लागि पटक पटक फोन मार्फत, मौखिक एवं लिखित रुपमा अनुरोध गरी तरताकेता गर्दा समेत गैरको अनुरोधलाई बेवास्ता गरी कर्जा भुक्तानी नगर्नु भएकोले कर्जा भुक्तानी गर्ने सम्बन्धी ३५ दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिनभित्र बैकमा सम्पर्क राखी कर्जा सम्झौता बमोजिम बैकलाई तिन बुझाउन पर्ने सम्पूर्ण बस्योता रकम चुक्ता भुक्तान गर्नुहोला । अन्यथा प्रचलित ऐन, कानुन एवं यस बैकसंग गरेको लिखत बमोजिम धितोमा रहेको चल अचल सम्पत्ति लिलाम विक्री वा अन्य व्यवस्था गरी बैकको लेना रकम असुल गरिनुका साथै ऋणी तथा सम्बन्धित पक्षहरुलाई कर्जा सूचना केन्द्रको कालोसूचिमा नाम सुचिकृत गर्न समेत लेखि पठाइने व्यहोरा यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइन्छ । साथै धितोबाट समेत बैकको सम्पूर्ण लेना रकम असुल उपर नभएमा बैक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३, बैक तथा वित्तीय संस्थाको ऋण असुली ऐन, २०५८, प्रचलित ऐन कानुन अनुसार ऋण असुली न्यायाधिकरणमा मुद्दा दायर गरी ऋणी तथा सम्बन्धित पक्षको अन्य चल अचल जायजेथा क्षीसम्पत्तिबाट समेत बाँकी लेना रकम असुल उपर गरिने हुँदा यथाधिप्र कर्जा चुक्ता गर्न गराउनु हुन ऋणी तथा सम्बन्धित पक्ष सबैलाई यसै सूचनाद्वारा अनुरोध गरिन्छ ।

तपसिल
ॐ.सं.शाखा कार्यालय : सिन्धुली
अघीको नाम, ठेगाना
१. नाम : खिल जंग थापा ना.प्र.नं. ३६८९७, जि.प्र.का. सिन्धुली, जारी मिति : २०६१/०२/१७ बाबुको नाम : डम्बर बहादुर थापा, बाजेको नाम : गंगा बहादुर थापा ठेगाना : सिन्धुली जिल्ला, रतनचुरा गा.वि.स. वडा नं. ५, हाल : सिन्धुली जिल्ला, कमलामाई न.पा. वडा नं. ६ जमानतकर्ताको विवरण १. नाम : तिर्थ कुमारी थापा ना.प्र.नं. ३७०/८८९, जि.प्र.का. सिन्धुली जारी मिति : २०४४/१०/२२ पतिको नाम : डम्बर बहादुर थापा ससुराको नाम : गंगा बहादुर थापा ठेगाना : सिन्धुली जिल्ला, रतनचुरा गा.वि.स. वडा नं. ५ हाल : सिन्धुली जिल्ला, कमलामाई न.पा. वडा नं. ६ २. नाम : रमा कुमारी श्रेष्ठ ना.प्र.नं. ५८, जि.प्र.का. सिन्धुली जारी मिति : २०६२/०९/०९ पतिको नाम : खिल जंग थापा ससुराको नाम : डम्बर बहादुर थापा ठेगाना : सिन्धुली जिल्ला, रतनचुरा गा.वि.स. वडा नं. १ हाल : सिन्धुली जिल्ला, कमलामाई न.पा. वडा नं. ६
३. नाम : डम्बर बहादुर थापा ना.प्र.नं. ८८४/२४९६, जि.प्र.का. सिन्धुली, जारी मिति : २०४२/०२/०१ बाबुको नाम : गंगा बहादुर थापा, बाजेको नाम : नर बहादुर ठेगाना : सिन्धुली जिल्ला, रतनचुरा गा.वि.स. वडा नं. ५, हाल : सिन्धुली जिल्ला, कमलामाई न.पा. वडा नं. ६ धितोको विवरण डम्बर बहादुर थापाको नाममा मालपोत कार्यालय सिन्धुलीमा दर्ता कायम रहेको सिन्धुली जिल्ला, रतनचुरा गा.वि.स. वडा नं. ५ स्थित कित्ता नं. ४१ को क्षेत्रफल ३-२-२-२२ भएको जग्गा तथा सो ले चर्चेको सम्पूर्ण लिगलगापात समेत ।
अघीको नाम, ठेगाना
३. नाम : एपोलो फार्मसी नेपाल सरकार, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, धरेलु तथा साना उद्योग, विकास समिति, शाखा कार्यालय, सिन्धुली दर्ता नं. १८११/०७१/०७२, दर्ता मिति : २०७२/०३/०१, पान नं. ३०१९५४३१, दर्ता मिति : २०६९/०६/०८ ठेगाना : सिन्धुली जिल्ला, कमलामाई न.पा. वडा नं. ६, प्रोप्राइटर : रमा कुमारी श्रेष्ठ जमानतकर्ताको विवरण १. नाम : खिल जंग थापा ना.प्र.नं. ३६८९७, जि.प्र.का. सिन्धुली जारी मिति : २०६१/०२/१७ बाबुको नाम : डम्बर बहादुर थापा बाजेको नाम : गंगा बहादुर थापा ठेगाना : सिन्धुली जिल्ला, रतनचुरा गा.वि.स. वडा नं. ५ हाल : सिन्धुली जिल्ला, कमलामाई न.पा. वडा नं. ६ २. नाम : रमा कुमारी श्रेष्ठ ना.प्र.नं. ५८, जि.प्र.का. सिन्धुली जारी मिति : २०६२/०९/०९ पतिको नाम : खिल जंग थापा ससुराको नाम : डम्बर बहादुर थापा ठेगाना : सिन्धुली जिल्ला, रतनचुरा गा.वि.स. वडा नं. १ हाल : सिन्धुली जिल्ला, कमलामाई न.पा. वडा नं. ६
धितोको विवरण
रमा कुमारी श्रेष्ठको नाममा मालपोत कार्यालय सिन्धुलीमा दर्ता कायम रहेको सिन्धुली जिल्ला, सिद्वेश्वर न.पा. वडा नं. ४ द स्थित कित्ता नं. ४६९ को क्षेत्रफल ०-२-५-० भएको जग्गा तथा सो ले चर्चेको सम्पूर्ण लिगलगापात समेत ।
अघीको नाम, ठेगाना
३. नाम : डम्बर बहादुर साकी ना.प्र.नं. ७०९/६७६६, जि.प्र.का. सिन्धुली, जारी मिति : २०४४/१२/२९ बाबुको नाम : धन बहादुर साकी, बाजेको नाम : दिल बहादुर साकी ठेगाना : सिन्धुली जिल्ला, सिद्वेश्वर गा.वि.स. वडा नं. ६, हाल : सिन्धुली जिल्ला, कमलामाई न.पा. वडा नं. ६ जमानतकर्ताको विवरण १. नाम : बसन्ती साकी ना.प्र.नं. २०१०५४/५२७, जि.प्र.का. सिन्धुली जारी मिति : २०६७/०२/१८ पतिको नाम : डम्बर बहादुर साकी ससुराको नाम : धन बहादुर साकी ठेगाना : सिन्धुली जिल्ला, कमलामाई गा.वि.स. वडा नं. ९ हाल : सिन्धुली जिल्ला, कमलामाई न.पा. वडा नं. ६ २. नाम : लिला बहादुर साकी ना.प्र.नं. २०-०१-७४-०३६०३, जि.प्र.का. सिन्धुली जारी मिति : २०७४/०६/२७ बाबुको नाम : डम्बर बहादुर साकी बाजेको नाम : धन बहादुर साकी ठेगाना : सिन्धुली जिल्ला, कमलामाई गा.वि.स. वडा नं. ९ ठेगाना : सिन्धुली जिल्ला, कमलामाई न.पा. वडा नं. ६
धितोको विवरण
डम्बर बहादुर साकीको नाममा मालपोत कार्यालय सिन्धुलीमा दर्ता श्रेष्ता कायम रहेको सिन्धुली जिल्ला, सिद्वेश्वर गा.वि.स. वडा नं. ६ ध स्थित कित्ता नं. २४४९ र २७३७ को क्षेत्रफल ०-०-१२-० र ०-१-३-० (विशा) भएको जग्गा तथा सो ले चर्चेको सम्पूर्ण लिगलगापात समेत ।

ज्योति विकास बैंक लि.
JYOTI BIKASH BANK LTD.

More than a Bank

(नेपाल राष्ट्र बैकबाट “ख” वर्गको इजाजतपत्रप्राप्त वित्तीय संस्था)

केन्द्रीय कार्यालय : का.म.न.पा. वडा नं. ०१, कमलपोखरी, काठमाडौं, नेपाल

फोन नं. : ०१-५९७०३०६-१२

शाखा कार्यालय : सिन्धुली, फोन नं. ०४७-५२१०९३, बर्दिबास, महोत्तरी, फोन नं. ०४४-५४०५६६

Website: www.jbbl.com.np, Email: info@jbbl.com.np

क्र.सं.	अघीको नाम, ठेगाना
४. नाम : खिस्मा एण्ड खुशी ढुवानी तथा सप्लायर्स सेवा नेपाल सरकार, उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय, विप्रेश्वर, काठमाडौं दर्ता नं. २३४४०२/०७६/०७७, दर्ता मिति : २०७६/१०/२९, पान नं. ६०९७९४४९, दर्ता मिति : २०७६/१०/२९ ठेगाना : सिन्धुली जिल्ला, कमलामाई न.पा. वडा नं. ६, राममाडी प्रोप्राइटर : खिल जंग थापा जमानतकर्ताको विवरण १. नाम : खिल जंग थापा ना.प्र.नं. ३६८९७, जि.प्र.का. सिन्धुली जारी मिति : २०६१/०२/१७ बाबुको नाम : डम्बर बहादुर थापा बाजेको नाम : गंगा बहादुर थापा ठेगाना : सिन्धुली जिल्ला, रतनचुरा गा.वि.स. वडा नं. ५ हाल : सिन्धुली जिल्ला, कमलामाई न.पा. वडा नं. ६ २. नाम : रमा कुमारी श्रेष्ठ ना.प्र.नं. ५८, जि.प्र.का. सिन्धुली जारी मिति : २०६२/०९/०९ पतिको नाम : खिल जंग थापा ससुराको नाम : डम्बर बहादुर थापा ठेगाना : सिन्धुली जिल्ला, रतनचुरा गा.वि.स. वडा नं. १ हाल : सिन्धुली जिल्ला, कमलामाई न.पा. वडा नं. ६	
धितोको विवरण	
१. रमा कुमारी श्रेष्ठको नाममा मालपोत कार्यालय सिन्धुलीमा दर्ता श्रेष्ता कायम रहेको सिन्धुली जिल्ला, सिद्वेश्वर न.पा. वडा नं. ६ घ स्थित कित्ता नं. ११०१ र १०९९ को क्षेत्रफल क्रमशः ०-०-६-० र ०-०-४-० भएको जग्गा तथा सो ले चर्चेको सम्पूर्ण लिगलगापात समेत । २. धनी ज्योति विकास बैंक लि. भई ऋणी खिस्मा एण्ड खुशी ढुवानी तथा सप्लायर्स सेबाको नाममा यातायात व्यवस्था कार्यालयमा दर्ता कायम रहेको बा ५ ख ८७९३ को को चेसिस नं. MC2K7ERC0KB064735, ईन्जिन नं. E6133CDK8265515 भएको TERRA 16 HDR TIPPER, का ८ ख ५४९९ को को चेसिस नं. MAT388116K2R01137, ईन्जिन नं. 91A63763627 भएको SK1613TCJ36, तथा प्र २ ०४ ००१ ख ०००७ को चेसिस नं. MAT554001M7R07095, ईन्जिन नं. 497TC141CYX611887 भएको ICVTRUTIP TRUCK को सवारी साधन थान ३ ।	
क्र.सं.	शाखा कार्यालय : बर्दिबास, महोत्तरी

क्र.सं.	अघीको नाम, ठेगाना
१. नाम : शिवम पशु फर्म प्रदेश सरकार, प्रदेश नं. २, उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय, उद्योग वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय, धरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, जलेश्वर, महोत्तरी प्रा.फ.नं. ६६७३/८०/०७६/०७७, दर्ता मिति : २०७६/०२/१९, पान नं. ६१२२६८४५२, दर्ता मिति : २०७६/०७/०४ ठेगाना : महोत्तरी जिल्ला, बर्दिबास न.पा. वडा नं. ६, प्रोप्राइटर : बशोक कुमार सिंह महतो जमानतकर्ताको विवरण १. नाम : बशोक कुमार सिंह महतो ना.प्र.नं. १२७२६५८१, जि.प्र.का. महोत्तरी जारी मिति : २०६१/०२/३१ बाबुको नाम : गुनेश्वर सिंह महतो बाजेको नाम : राम प्रसाद सिंह महतो ठेगाना : महोत्तरी जिल्ला, बर्दिबास न.पा. वडा नं. ६ २. नाम : शिला देवी महतो ना.प्र.नं. १८३०७३/२१५, जि.प्र.का. महोत्तरी जारी मिति : २०३२/०८/१० पतिको नाम : अशोक कुमार सिंह महतो ससुराको नाम : गुनेश्वर सिंह महतो ठेगाना : महोत्तरी जिल्ला, गौशाला न.पा. वडा नं. १२	
धितोको विवरण	
अशोक कुमार सिंह महतोको नाममा मालपोत कार्यालय बर्दिबास, महोत्तरीमा दर्ता श्रेष्ता कायम रहेको महोत्तरी जिल्ला, बर्दिबास न.पा. वडा नं. ६ स्थित कित्ता नं. ५८२ को क्षेत्रफल ०-५-२५-० (विगाहा) भएको जग्गा तथा सो ले चर्चेको सम्पूर्ण लिगलगापात समेत ।	

क्र.सं.	अघीको नाम, ठेगाना
३. नाम : जय माँ काली ढाढ्य उद्योग प्रदेश सरकार, प्रदेश नं. २, उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय, उद्योग वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय, धरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, जलेश्वर, महोत्तरी प्रा.फ.नं. ६३८८/१२३/०७४/०७६, दर्ता मिति : २०७६/०२/१४, पान नं. ६०३८९३३७७, दर्ता मिति : २०७२/११/०४ ठेगाना : महोत्तरी जिल्ला, गौशाला न.पा. वडा नं. १२, प्रोप्राइटर : शिव कुमार महतो जमानतकर्ताको विवरण १. नाम : शिव कुमार महतो ना.प्र.नं. ०४९०४६८८, जि.प्र.का. महोत्तरी जारी मिति : २०६३/०४/३० बाबुको नाम : राम बहादुर महतो बाजेको नाम : बिल्नु महतो ठेगाना : महोत्तरी जिल्ला, गौशाला न.पा. वडा नं. १२ ३. नाम : राम बहादुर महतो ना.प्र.नं. ०४९०३७०८, जि.प्र.का. धनुषा जारी मिति : २०४६/०४/२४ बाबुको नाम : बिल्नु महतो बाजेको नाम : बाल देव महतो ठेगाना : महोत्तरी जिल्ला, गौशाला न.पा. वडा नं. १२ ४. नाम : उषा देवी ना.प्र.नं. ०४९०३७०८, जि.प्र.का. महोत्तरी जारी मिति : २०४६/०६/१३ पतिको नाम : राम बहादुर महतो ससुराको नाम : बिल्नु महतो ठेगाना : महोत्तरी जिल्ला, गौशाला न.पा. वडा नं. १२	
५. नाम : राम कुमार महतो ना.प्र.नं. १८२०६८/५९६, जि.प्र.का. महोत्तरी, जारी मिति : २०६९/०२/०४ बाबुको नाम : राम बहादुर महतो, बाजेको नाम : बिल्नु महतो ठेगाना : महोत्तरी जिल्ला, गौशाला न.पा. वडा नं. १२ धितोको विवरण उषा देवी नाममा मालपोत कार्यालय गौशाला, महोत्तरी दर्ता श्रेष्ता कायम रहेको महोत्तरी जिल्ला, गौशाला न.पा. वडा नं. १२ स्थित कित्ता नं. ८४ को क्षेत्रफल ०-१-१-० (विगाहा) भएको जग्गा तथा सो ले चर्चेको सम्पूर्ण लिगलगापात समेत ।	

अर्घाखाँची सिमेन्टद्वारा बाढीपीडितका

जनकपुर टुडे मिडिया ग्रुप प्रा.लि.द्वारा प्रकाशित प्रधान सम्पादक : वज्रकुमार यादव, ठेगाना : जनकपुरधाम, फोन नं. ०४१-५९११०१, E-mail : jtodaynews@gmail.com, jtodayad@gmail.com, Website : www.ejanakpurtoday.com, जि.प्र.का.ध.द.नं. ९१/०५/५८